

İqtisadi qüdrətiniz nəmən!

№ 25 (920)
24 - 30 iyun
2016-cı il

TİSADİYYAT

Həftəlik iqtisadi, ictimai-siyasi müstəqil qəzet

Qiyməti razılaşma yolu ilə

Qəzet 1999-cu ildən çıxır

Bakı ətrafı qəsəbələrin infrastrukturunu yenilənir

İyunun 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Sabunçu rayonu ərazisində əsaslı şəkildə yenidən qurulan Maşağa-Bilgəh yolunun, həmçinin Nardaran qəsəbəsində Abşeron və Nəsrulla Əsgərov küçələrinin açılışında iştirak edib.

“Azəravtoyol” ASC-nin sədri Saleh Məmmədov dövlətimizin başçısına Sabunçu rayonu ərazisində həyata keçirilən yol-tikinti işləri barədə məlumat vermişdir.

Prezident İlham Əliyevin 2016-cı il 7 mart tarixli Sərəncamı ilə əsaslı şəkildə yenidən qurulan Maşağa-Bilgəh avtomobil yolu 63 min nəfər əhəlinin yaşadığı 3 qəsəbəni birləşdirir. Uzunluğu 9 kilometr olan bu yolun hərəkət hissəsinin eni əvvəllər 7 metr idi. Yolun asfalt-beton örtüyünün yararsız vəziyyətə düşməsi, səkilərin olmaması həm avtonəqliyyat vasitələrinin normal hərəkətində, həm də vətəndaşların rahat və təhlükəsiz gediş-gəlişində problemlər yaradırdı. Tikinti işləri zamanı yolun eni 9,5 metrə

qədər genişləndirilib. Bundan başqa, yol yatağının deformasiyaya uğramış hissələri bərpa edilib, köhnə asfalt-beton örtüyü yenilənib.

Bu yolun yenidən qurulması ilə nəqliyyat vasitələrinin inşası davam edən Dənizkənarı dairəvi və Zabrat-Maşağa-Buzovna avtomobil yollarına rahat və maneəsiz çıxışı təmin olunub.

Prezident İlham Əliyevə Nardaran qəsəbəsindəki Abşeron və Nəsrulla Əsgərov küçələrinin yenidən qurulması layihəsi barədə də məlumat verilmişdir.

Layihəyə əsasən, yolun eni genişləndirilərək dördzolaqlı olmaqla 18 metrə çatdırılıb. Küçə boyu hər iki istiqamət üzrə 2 metr enində yeni səkilər tikilib. Abşeron və Nəsrulla Əsgərov küçələrinin kəşiməsində yeni dairə inşası olub.

Azərbaycan Prezidentinə həzrətdə inşası davam etdirilən Ramana-Maşağa avtomobil yolu ilə bağlı da məlumat verilmişdir.

İyunun 21-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham

Əliyev Sabunçu rayonunun Nardaran qəsəbəsindəki “Rəhimə Xanım” məscid-ziyərətqah kompleksi ilə tanış olub.

“Rəhimə Xanım” məscid-ziyərətqah kompleksi Azərbaycanın ən qədim dini məbədlərindən biridir. VIII əsrdə inşa olunan bu ziyarətqah əhali və dövlət tərəfindən bu günə qədər qorunub saxlanılıb.

Qeyd edək ki, 1994-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyev bu müqəddəs məkanı ziyarət edib.

Azərbaycan Prezidentinin dini və tarixi abidələrə qayğıkeş münasibəti burada da hiss olunur.

Prezident İlham Əliyev 1998-ci ildə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin vitse-prezidenti vəzifəsində çalışarkən bu ziyarətqahda olub. Dövlətimizin başçısının həmin vaxt bu müqəddəs məkan üçün 10 hektar torpaq sahəsinin ayrılması barədə qaldırdığı təşəbbüs nəticəsində ziyarətqahın ərazisi xeyli genişləndirilib.

Prezident İlham Əliyev, həmçinin 2004-cü ildə bu dini kompleksə hədiyyələr təqdim edib.

Bioloji Təbabət Klinikası Almaniya - Azərbaycan

Üstünlükləri:

- Özünübərpa və müdafiə mexanizmlərinin pozulmuş funksiyalarının bərpası
- Xəstəliyin deyil xəstənin müalicəsi
- Yalnız təbii tərkibli potensiyalaşdırılmış dərman preparatlarından istifadə

MÜAYİNƏLƏR:

- Avtomatlaşdırılmış müasir laboratoriya vasitəsilə biokimyəvi, hematoloji, kliniki analizlər
- Çoxfunksiyalı, məsafədən idarə olunan rəqəmsal rentgen vasitəsilə onurğa, sümük- oynaq xəstəliklərinin müayinəsi
- Qaranlıq sahəli mikroskop vasitəsilə qanın funksional və keyfiyyət analizi
- 4D rejimli USM aparatı vasitəsilə ginekoloji, baş- beyin və qarın boşluğunun müayinəsi
- KT (kompüter tomoqrafiya)
- İkienerjili-rentgenoloji densitometr vasitəsilə sümük-oynaq xəstəliklərinin müayinəsi (osteoporozun erkən aşkarlanması)
- Videoendoskopiya (bronxoskopiya, qastroskopiya, kolonoskopiya, kolposkopiya)
- AFGEN Genetik diaqnostika mərkəzi (Türkiyənin Ege Universitetinin professoru Afiq bərdəlinin rəhbərliyi ilə fəaliyyət göstərən müasir laboratoriyada bütün növ genetik xəstəliklərin dəqiq analizləri aparılır)
- BRD (biorezonans diaqnostika)- vasitəsilə virus və qurd xəstəliklərinin müayinəsi və müalicəsi
- EEQ -beyin hüceyrələrinin aktivliyi öyrənilir
- PZR laboratoriya aparatı vasitəsilə dəqiq və keyfiyyətli analizlər
- Elektromiografiya – periferik sinir sistemi xəstəliklərinin diaqnostikasi və oxşar xəstəliklərlə differensial diaqnostikasi aparılır.

MÜALİCƏLƏR:

- Plazmaferez
- Homeosiniatriya
- Ozonoterapiya
- Hidrokolonoterapiya
- Drenaj terapiya
- İynəbatırma (akupunktura)
- Tibbi kosmetologiya
- Şərq təbabəti ilə müasir təbabətin sintezi Biopunktura
- Osteopatiya
- Manual terapiya
- Autohemoterapiya
- Hirudoterapiya

Müasir aparatura ilə təchiz olunmuş müasir fizioterapiya şöbəsində ESWT, WINPLATE, Lazer, Maqnit aparatlarıyla elektroterapiya, Reabilitasiya, Massaj, Kinezioterapiya müalicələri aparılır.

“BiolojiTəbabət”klinikası
Ünvan: 3-cü mkr. Pişavari küç., 110
("Memar Əcəmi" metro stansiyasının yaxınlığı)
Telefon: (012) / (070) 430 89 89
(050) / (055)
e-mail: bioklinik@biolojitetababat.az

Bizim ordumuz güclüdür.

Ordumuzun gücü
gündən-günə artır.

Ordu güclüdürsə,
ölkə də güclüdür.

Bayramınız mübarək
olsun!

Sankt-Peterburq şəhərində Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan prezidentlərinin görüşü olmuşdur

İyunun 20-də Sankt-Peterburq şəhərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin və Ermənistan Prezidenti Serj Sarkisyanın görüşü olub. Azərbaycan, Rusiya və Ermənistan prezidentlərinin görüşünün yekunlarına dair birgə bəyanat qəbul edilib. Prezidentlər Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibəti ilə bağlı müntəzəm əlaqələrin mühüm əhəmiyyət daşıdığına qeyd edərək ATƏT-in Minsk qrupunun işini tamamlamaq bu formatda görüşləri davam etdirmək barədə razılığa gəliblər. Dövlət başçıları münasibətin nizamlanmasında inkişaf şərait yaratmağa imkan verən bir sıra məsələlərdə qarşılıqlı anlaşmanın əldə olunduğunu ifadə ediblər.

Yerli istehsalın artması həm İran və Türkiyə məhsullarının Azərbaycana idxal olunması, eyni zamanda ölkədə açığ bostan şəraitində yetişdirilən məhsulların stasionar laboratoriyaya şəraitində analitik sistem cihazları vasitəsilə kimyəvi və toksikoloji müayinələri aparılır.

Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidməti istehlakçıları bostan məhsulları alan zaman məhsulların xarici görünüşünə diqqət yetirməyə dəvət edir. Əzik, çatlamaq, çürüməyə məruz qalmış məhsullar almaq, eyni zamanda, məhsulu soyuducuda uzun müddət saxlamaq olmaz. Əgər düzgün temperatur riayət olunmadı, məhsul soyuducuda saxlanılarsa və istifadə olunarsa, insan orqanına zərərli təsirlər törətməyə başlaya bilər.

Azərbaycanın sığorta bazarında əcnəbi sərmayədarlar üçün hər cür şərait var

Azərbaycanın sığorta bazarında yerli və əcnəbi sərmayədarlar üçün hər cür şərait yaradılıb.

Trend-in məlumatına görə, bunu Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Direktorlar Şurasının sədri Rulf Aslanlı VII Azərbaycan Beynəlxalq Sığorta Forumunda (AIF-2016) çıxış edərkən deyib. Onun sözlərinə görə, son 6-7 ildə sığorta yığımları 3 dəfə, ödənişləri isə 2 dəfə artıb: "Sığorta sektorunda istehlakçıların hüquqlarının qorunması üzrə böyük işlər görüldü, lakin sığorta sahəsi ölkə əhalisini ən çox narahat etməkdə qalır. Sığorta xidmətlərinin istehlakçıların şikayətləri əhalinin Palataya müraciətləri arasında üstünlük təşkil edir".

İqtisadi islahatların istiqamətləri açıqlanıb

Azərbaycanda iqtisadi islahatlar artıq qeyri-neft sektorunun hesabına ölkədə əvvəlki rifahının bərpası edilməsinə istiqamətlənib.

Trend-in məlumatına görə, bunu Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasının Direktorlar Şurasının sədri Rulf Aslanlı VII Azərbaycan Beynəlxalq Sığorta Forumunda (AIF-2016) çıxış edərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, iqtisadi islahatlar, əsasən, bir neçə istiqaməti əhatə edir:

"Birincisi, biz ölkədə dayanıqlı makroiqtisadi mühitin yaradılması üzərində işləyirik. Bu gün mənatın məzənnəsi kimi inflyasiya da tənzimlənən iqtisadi çərçivələrdədir. İkincisi, biz biznesin tranzaksiya xərclərinin azalmasını təmin edə biləcək iqtisadi mühitin formalaşdırılması üzərində işləyirik. Bu tədbirlər hökumət tərəfindən fəal dəstəklənir".

Satışdakı qarpız və yemişlər sağlamlığa zərərli deyil

Yerli istehsalın artması həm İran və Türkiyə məhsullarının Azərbaycana idxal olunması, eyni zamanda ölkədə açığ bostan şəraitində yetişdirilən məhsulların stasionar laboratoriyaya şəraitində analitik sistem cihazları vasitəsilə kimyəvi və toksikoloji müayinələri aparılır.

Son günlərdə həyata keçirilən müayinələr zamanı qarpızlarda nitratların miqdarının 37 mq/kq, yemişlərdə isə 72 mq/kq olduğu məlum olub. Müqayisə üçün bildirək ki, qarpızlarda nitratların norması 60 mq/kq, yemişlərdə isə 90 mq/kq-dır. Sevindirici haldır ki, müayinələr zamanı məhsullarda insan sağlamlığı üçün təhlükə yaradacaq ağır metalların və pestisid qalıqlarının miqdarına rast gəlinməyib.

Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidməti istehlakçıları bostan məhsulları alan zaman məhsulların xarici görünüşünə diqqət yetirməyə dəvət edir. Əzik, çatlamaq, çürüməyə məruz qalmış məhsullar almaq, eyni zamanda, məhsulu soyuducuda uzun müddət saxlamaq olmaz. Əgər düzgün temperatur riayət olunmadı, məhsul soyuducuda saxlanılarsa və istifadə olunarsa, insan orqanına zərərli təsirlər törətməyə başlaya bilər.

Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidməti istehlakçıları bostan məhsulları alan zaman məhsulların xarici görünüşünə diqqət yetirməyə dəvət edir. Əzik, çatlamaq, çürüməyə məruz qalmış məhsullar almaq, eyni zamanda, məhsulu soyuducuda uzun müddət saxlamaq olmaz. Əgər düzgün temperatur riayət olunmadı, məhsul soyuducuda saxlanılarsa və istifadə olunarsa, insan orqanına zərərli təsirlər törətməyə başlaya bilər.

Dövlət Fitosanitar Nəzarəti Xidməti istehlakçıları bostan məhsulları alan zaman məhsulların xarici görünüşünə diqqət yetirməyə dəvət edir. Əzik, çatlamaq, çürüməyə məruz qalmış məhsullar almaq, eyni zamanda, məhsulu soyuducuda uzun müddət saxlamaq olmaz. Əgər düzgün temperatur riayət olunmadı, məhsul soyuducuda saxlanılarsa və istifadə olunarsa, insan orqanına zərərli təsirlər törətməyə başlaya bilər.

Avstriya bankı SOCAR Trading-ə 250 milyon dollar kredit ayırıb

"UniCredit Bank Austria" "SOCAR Trading" qrupunu tərkibinə daxil olan bir neçə şirkət üçün 250 milyon dollar məbləğində kredit ayırıb. Bu barədə Trend İtaliya mətbuatına istinadən məlumat verir.

Kredit müvafiq şirkətlərin ticarət fəaliyyətinə dəstək vermək məqsədilə ayrılıb.

Bu saziş üzrə hüquqi məsləhətçi qismində Böyük Britaniyanın "Norton Rose Fullbright" firması çıxış edir.

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu tərəfindən maliyyələşdirilən "Azad sahibkarlığın və liberal iqtisadiyyatın təşviqi" layihəsi çərçivəsində çap olunub.

AZƏRBAYCAN REGIONUN GÜCLÜ TURİZM MƏRKƏZİNƏ ÇEVİRİLMƏK YOLUNU SEÇİB

Dünyada siyasi, iqtisadi, hərbi böhranlar davam edir. Vəziyyətin nə qədər bu cür davam edəcəyini proqnozlaşdırmaq çətinidir. İndi hər bir ölkə böhranın törətdiyi fəsadlardan qurtarmaq üçün yollar axtarır və bütün daxili resurslarını bu işə səfərbər edir. Dünya Birliyinin üzvü olaraq Azərbaycanda da bu istiqamətdə təcili tədbirlər görülür, yaxın və orta perspektivlər üçün strateji hədəflər müəyyən edilir və zəruri addımlar atılır. Belə addımlardan biri də turizm industriyasının inkişaf etdirilməsi və ölkəyə güclü turist axınının təmin edilməsidir. Qeyri-neft sektorunun strukturunda mühüm yer tutan turizm sahəsi respublika iqtisadiyyatının möhkəmləndirilməsində əvəzsiz rol oynaya bilər. Zəngin təbiəti, füsunkar gözəlliyi, vüqarlı dağları, zümrüd meşələri, bir də ki, mavi gözlü Xəzəri ölkəmizin cəlbediciliyini bir az da artırır. Üstəlik, xalqımızın qonaqpərvərliyi, tolerantlığı, unikal məişəti və süfrə mədəniyyəti Azərbaycana ayaq basan hər kəsə də məmnunluq hissirləri yaradır. Tarix boyu xaqanların, sərkərdələrin, səyyahların diqqətini özünə çəkən məmləkətimizin adı həmişə uca tutulub. Bu, indinin özündə də belədir.

Turizm sektoru çox geniş anlamı özündə ehtiva edir. Çağdaş dünyada turizm seqmentləri şaxələnməmiş və keyfiyyətə yeni forma və çalarlar kəsb etməyə başlamışdır. Bu gün artıq turizm kənd, aqroekoloji, müalicə-kurort, mədəni-kültüvi, sosial, kommersiya-biznes, idman, dini və s. növləri intişar tapıb. Öncə qeyd etmək lazımdır ki, son illər ölkə iqtisadiyyatının davamlı və dayanıqlı inkişafı turizmin bütün növlərinin hərtərəfli inkişafı üçün real imkanlar yaratmışdır. Belə ki, ölkə üzrə turizm ehtiyatlarının öyrənilməsi, zəruri xidmətlərinin müasir standartlara uyğunlaşdırılması, turizm obyektlərinin sayının artırılması və bu sahədə dayanıqlı və rəqəbatdə davamlı biznes mühitinin formalaşdırılması istiqamətində kompleks tədbirlər görülmüşdür. Hər il Azərbaycanda 50-ə qədər mehmanxana, otel və digər turizm obyektləri tikilir, yaxud təməli qoyulur. Bu sahəyə yönəldilən investisiyaların həcmi artırılır.

Ölkə prezidenti cənab İlham Əliyev bir neçə mühüm istiqamətlə yanaşı, turizm sektorunu ön çəkərək qeyd etmişdir ki, Azərbaycanda turizmin inkişafı sürətlə gedir, yeni hotellər, istirahət zonaları, beynəlxalq standartlara cavab verən turizm kompleksləri açılır. Məhz buna görə də ölkəmizə turist axını ilbəil artır. Son illər respublikamızın regionlarına gələn həm yerli, həm də xarici turistlərin sayında artan dinamika müşahidə olunur.

Gözəlliyi və cəlbediciliyi ilə heyranlıq doğuran paytaxt Bakı şəhəri ilə yanaşı, Azərbaycanın bütün bölgələrindən turizm obyektlərinin yaradılması prosesi böhranlı illər olmasına baxmayaraq davam etdirilir. Qısa zaman ərzində ölkəmizin müxtəlif bölgələrində turist marş-

rutları üzrə dolğun infrastruktur şəbəkəsinin yaradılması və müasir tipli turist yerləşdirmə obyektlərinin istifadəyə verilməsi bu sahədə yüksək inkişafdan xəbər verir. Azərbaycanın turizm aləmində reytinginin artmasında və tanınmasında Şahdağ Qış-Yay Turizm mərkəzi kimi unikal kompleksin xüsusi yeri və rolu vardır. Bu möhtəşəm kompleks nainki regionda, eyni zamanda, dünyada öz üstün cəhətlərinə görə fərqlənir.

Başqa bir beynəlxalq səviyyəli turizm mərkəzi - "Tufan" Dağ-Xizək Qış istirahət kompleksi son üç ildir ki, Azərbaycanın dilbər guşələrindən biri olan Qəbələdə fəaliyyət göstərir. Belə nəhəng kompleksin yaradılması və turistlərə yüksək xidmət təqdim etməsi onu göstərir ki, Azərbaycan güclü dövlətdir və digər sahələrdə olduğu kimi, turizm sahəsində də böyük imkanlara malikdir. Bu layihə çərçivəsində indiyədək mükəmməl infrastruktur yaradılmış, yeni avtomobil yolu çə-

kilməsi, torpaq sürüşməsinin qarşısının alınması üçün lazımi bənd-bərkətmə və mühafizə tədbirləri həyata keçirilmişdir.

Təkcə son üç il ərzində Bakı şəhərində bir neçə beş ulduzlu otel açılmışdır ki, həmin otellər dünyanın ən yüksək standartlarına cavab verən otellər sisteminə daxildir. «Four seasons», «Fairmont», «Marriott», «Hilton», «Kempinski», «Cumeyrah», «Sheraton», «Hyatt» kimi nəhəng otellər paytaxtımıza xüsusi gözəllik və kolorit bəxş etmişdir. Belə otelləri heç də hər ölkədə görmək mümkün deyil.

Bunlar yalnız dünyanın inkişaf etmiş ölkələrində mövcuddur. Ölkəmizdə müalicə-kurort mərkəzlərinin bərpası, yenilərinin yaradılması istiqamətində ciddi işlər aparılır və bu istiqamət dövlətimizin turizm siyasətində mühüm yer tutur. Hələ sovetlər dönməyində adı dünyaya yayılan Naftalan şəhəri əvvəlki şöhrətini özünə qaytarır. Burada üç otel fəaliyyət

göstərir. Lakin Naftalan daha böyük potensiala malikdir. Naftalan nefti ilə bir səfaedici məhləmdir ki, onu yüksək səviyyədə təqdim etmək üçün geniş təbliğati tədbirlər aparılarsa, buraya üz tutanların sayını on dəfələrlə artırmaq olar. Çünki Naftalana bir dəfə gəlib şəfa tapan mütləq bir də buraya dönəcək. Sovetlər Birliyində Uzaq Şərqdən, soyuq Sibirdən tutmuş bütün ittifaq respublikalarına qədər Naftalana pənah gətirənlərin ardı-ardısı kəsilirdi. Nədənə iş adamlarımız dövlətimizin yaratdığı gözəl imkanlardan istifadə edərək, Naftalanın çiçəklənməsinə və inkişafına az maraq göstərirlər. Qalaaltı Kurort-Müalicə Mərkəzi də turistlərin müraciət etdikləri qiymətli müalicə-sağlamlıq ocaqlarından biridir. Bu müalicə mərkəzi də ölkəmizə turist axınının təmin edilməsində mühüm rol oynaya bilər.

Azərbaycan Respublikası turizm sahəsində geniş beynəlxalq əlaqələr qurub, inkişaf etmiş ölkələrin turizm təşkilatları ilə birgə əməkdaşlıq sazişləri imzalayıb. Respublikamızın turizm şirkətləri Dünya Turizm Təşkilatının tədbirlərində fəal iştirak edir.

Mədəniyyət və Turizm Nazirliyində elektron hökumət Dövlət İnformasiya sistemində qoşulmaq üçün müvafiq işlər aparılmış, nazirliyin elektron xidmətlər sayında müxtəlif interaktiv xidmətlər göstərilmişdir. Hal-hazırda turizm, mehmanxana tipli obyektlərə və turizm fəaliyyəti ilə məşğul olmaq istəyən hüquqi və fiziki şəxslərə lisenziyaların verilməsi üçün müraciətlərin və sənədlərin qəbulu yalnız elektron xidmətlər vasitəsilə həyata keçirilir.

Turizm ölkə üzrə ümumdaxili məhsulun 4 faizini təşkil edir. Qeyd etmək yerinə düşərdi ki, Azərbaycan kimi geniş turizm imkanlarına malik bir ölkə üçün bu azdır. Çünki Azərbaycanda bu sahənin inkişafı üçün bütün zəruri infrastruktur yaradılıb. Bir fakta diqqət yetirək. Azərbaycanda hazırda 250-dək turizm şirkəti, 570-dən çox turist yerləşdirmə məkanları fəaliyyət göstərir, həmçinin yeni obyektlər tikilir. Bütün bunlardan səmərəli şəkildə istifadə etməklə ölkəyə gələn turistlərin sayını bir neçə dəfə artırmaq olar. Bunun üçün optimal yollar arayıb-axtarmaq lazımdır. Fikrimizə, qiymətli

yaşatmaq üçün baxmağa ehtiyac var. Bizdə qiymətli bəhəddir. Odur ki, bir çox insanları qonşu ölkələrə üz tuturlar. Təkcə ötən il Gürcüstanın dənizkənarı zonalarında 280 mindən artıq soyaşmış istirahət etmişdir. Bu rəqəm hər il artır. Yay aylarında sərhəd keçid məntəqələrində saatlarla növbədə qalmalı olursan. Bu qədər insan kütləsini oraya çəkib aparan nədir? Əgər xidmətin səviyyəsi sənədən söhbət gədirsə, bizdə olan şərait onlardan çox-çox yüksəkdir. Azərbaycanca yaradılan turizm infrastrukturunun heç 10 faizi Gürcüstanda yoxdur. Burada beşulduzlu otelləri barmaqda saymaq olar. Deməli, problemin kökünü başqa şeydə axtarmaq lazımdır. Bu sahəni tənzimləmək, ölkəyə turizm axınının təmin etmək üçün dövlət səviyyəsində ciddi tədbirlər görülməlidir. Ölkəmizi təmsil edən bir neçə turizm şirkəti Dünya Turizm Təşkilatının assosiativ üzvləri sırasına daxil edilib. Azərbaycan hər il dünyanın böyük şəhərlərində təşkil olunan beynəlxalq turizm sərgilərində iştirak edir. Bu yaxınlarda Çin Xalq Respublikasında keçirilən «COTM-2016» beynəlxalq turizm sərgisində Azərbaycan Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi və «Azərbaycan Hava Yolları» ASC-nin nümayəndələri ilə təmsil olunmuşdur. Sərgidə nazirlik tərəfindən 39 kvadratmetr pavilyon icarəyə götürülmüş və burada Bakı şəhəri, regionlarımız, ölkəmizin təbiəti, milli mətbəxi,

turizm potensialı ingilis və çin dillərində müxtəlif reklam və çap məhsulları vasitəsi ilə nümayiş etdirilmişdir. 65 ölkənin qatıldığı beynəlxalq sərgidə Azərbaycan beşinci dəfə iştirak etmişdir.

Bir məsələni də qeyd etmək lazımdır ki, təkcə 2015-ci ildə Çin Xalq Respublikasından ölkəmizə 5 mindən çox turist səfər etmişdir. Heç təsadüfi deyildir ki, Dünya İqtisadi Forumunun 2015-ci il üçün səyahət və turizm rəqabətliyi hesablarında respublikamız 141 ölkə arasında insan resursları və əmək bazarı göstəricilərinə görə 36-cı yeri tutmuşdur. Bütün bu deyilənlərdən aydın olur ki, artıq Azərbaycan global müstəvidə tanınan turizm ölkəsinə çevrilir. Azərbaycanın Göy-göl, Hacıbəy, Xoşbulaq yaylaqları kimi cazibə məkanlarına gəliş-gediş azdır. Bu yerlərin şanını-şöhrətini özünə qaytarmaq lazımdır. Ölkəmizi başdan-başqa turizm ölkəsinə çevirmək, minlərlə insana iş yerləri açmaq üçün hər bir bölgədə, yaşayış məntəqəsində, dəniz kənarı zonalarında, meşə massivlərində, dağətəyi ərəzilərdə, axarlı-baxarlı təbiətin qoynunda mövcud olan bütün imkanlardan səmərəli şəkildə istifadə olunmalıdır. Belə olarsa, Azərbaycan yaxın perspektivdə regionun ən güclü turizm mərkəzinə çevriləcəkdir!

Zülfü İLYASOV,
«İqtisadiyyat» qəzetinin bölgə müxbiri

İqtisadi təhlükəsizlik məsələləri elmi araşdırmaların diqqət mərkəzindədir

Müasir dövrdə qloballaşan dünya iqtisadiyyatı şəraitində ölkələrin iqtisadi təhlükəsizlik probleminin ön plana çəkilməsi obyektiv bir zərurətdir. Dünya təcrübəsi sübut edir ki, ölkə daxilində siyasi sabitliyin təmin olunduğu şəraitdə belə suveren dövlət iqtisadi sfera ilə bağlı xarici təhlükələr heç də azalmır. Çünki beynəlxalq maliyyə bazarı, dünya ticarəti, transmilli şirkətlərin fəaliyyəti genişləndikcə, informasiya və telekommunikasiya texnologiyaları inkişaf etdikcə ölkələrin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etmək problemləri də mürəkkəbləşir. İqtisadi təhlükəsizlik milli təhlükəsizliyin tərkib hissəsidir. Ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin etmədən milli təhlükəsizliyi təmin etmək qeyri-mümkündür.

mətində iri-miqyaslı tədbirlər həyata keçirildi ki, bütün bunlar nəticədə ölkədə iqtisadi inkişafın dinamikliyini təmin etdi. Kitabda keçilən inkişaf dövrü, müstəqil Azərbaycanın iqtisadi inkişaf dinamikasını xarakterizə edən göstəricilər, aparılan iqtisadi siyasətin uğurları əyani əks etdirilir.

P.Vəliyev apardığı araşdırmalar nəticəsində belə bir qənaətə gəlir ki, son 20 ildə ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini əsas kimi iqtisadi maraqların təmin olunması dövlətin qarşısında duran mühüm məsələlərdən biri olmuşdur. Belə ki, həyata keçirilən irihəcmli layihələrin milli və dövlətçilik maraqlarının qorunması, eləcə də ümumilikdə iqtisadi təhlükəsizliyin təmin olunması xüsusi diqqət verilir.

həmçinin iqtisadi təhlükəsizliyi təmin edilməsində mühüm rol oynayan maliyyə sabitliyi, maliyyə sisteminin dayanıqlığı, iqtisadi təhlükəsizliyin iqtisadi inkişaf və onun səmərəliliyi ilə sıx əlaqədə olduğu sübut edilir. Bu, doğru yanaşmadır. Kitabda müəllifin ölkənin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin edilməsi səviyyəsi, daha daqıq desək, göstəriciləri barədə fikirləri maraqlıdır. Rəziləq hissi ilə qeyd edilməlidir ki, bütün bu və digər göstəricilər respublikanın konkret materialları əsasında təhlil edilir, elmi əhəmiyyət kəsb edən nəticələr çıxarılır.

Müəllif haqlı olaraq araşdırmalarına keçid dövründən başlayır. Araşdırmalar nəticəsində tədqiqatçı belə bir qənaətə gəlir ki, bütün ölkələr üçün keçid dövrünün ilkin mərhələsində iqtisadiyyatın strukturunun dağılması, maliyyə sabitliyinin ciddi formada pozulması, sosial sferada vəziyyətin kəskinləşməsi, insanların yaşayış şəraitinin pisləşməsi, istehsal sahələrinin tənəzzülü, ölkənin daxili və xarici iqtisadi əlaqələrinin pozulması və s. hallar xarakterikdir.

Müəllif haqlı olaraq qeyd edir ki, müstəqilliyin ilk illərində aparılmış düzgün olmayan siyasət dövlətin iqtisadi sferada rolunun köklü surətdə azalmasına, onilliklər ərzində yaradılmış istehsal potensialının dağılmasına, istehsal və həyat səviyyəsinin aşağı düşməsinə, ağır sosial nəticələrə gətirib çıxarmışdır ki, bütün bunlar da ölkənin müstəqilliyi üçün ciddi təhlükə yaratmışdır.

Daha sonra müəllif 1993-cü ildə ulu öndər Heydər Əliyevin yenidən Azərbaycan rəhbərliyinə qayıtması, onun ölkəni fəlakətdən qurtarmaq istiqamətində gördüyü tarixi işləri ətrafı işıqlandırır. Həyata keçirilən tədbirlər öz bəhrəsini verdi, Azərbaycan iqtisadiyyatında sabitləşdirmə, başqa sözlə, makroiqtisadi sabitlik təmin edildi, ilk növbədə dörd rəqəmli inflyasiya minimuma endirildi, milli valyutanın möhkəmləndirilməsi, iqtisadiyyatın canlanması, əhalinin həyat səviyyəsinin yüksəldilməsi istiqadında

sonra müəllif iqtisadi təhlükəsizlik baxımından xarici borcların qorunması probleminin vacibliyini nəzərə çatdırır. Xarici borcların çoxalması həm ölkənin xaricdən əsəlləşməsinə, həm də böyük həcmə malik borca və faizlərə yönəldiyindən ölkənin daxili investisiya potensialının zəifləməsinə səbəb olur. Konkret materiallara əsaslanaraq müəllif onu da qeyd edir ki, respublikanın xarici borcları üzrə heç bir ciddi problemi yoxdur.

Müəllif maliyyə-investisiya potensialının iqtisadi təhlükəsizlik baxımından araşdırılmasından bu nəticəyə gəlir ki, mövcud potensialın qabaqcadan qiymətləndirilməsi olduqca mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bütün bunlar həm də region və ya sahə üzrə investisiya ehtiyaclarını da üzə çıxarmağa imkan verir ki, nəticədə perspektiv investisiya layihələrini daha daqıq planlaşdırmaq mümkündür. Bu isə öz növbəsində iqtisadi təhlükəsizlik baxımından vacib sayılan uzunmüddətli dayanıqlı iqtisadi inkişafa dəstək verir.

Araşdırmaları nəticəsində müəllif belə bir qənaətə gəlir ki, hazırda Azərbaycanın milli mənafevi bəlgələrdə sənə istehsal edən yüngül və yeyinti sənaye müəssisələrinin tikilməsini tələb edir. Belə yanaşma regionların sosial-iqtisadi problemlərini həll edir, daxili bazarı xarici təhlükədən xilas edir və Azərbaycanın öz vətəndaşlarını ərzaqla təmin etmək imkanı olduğu halda, xarici ölkələrdən kənd təsərrüfatı məhsullarının daxili bazarı idxalını tədricən azaltmaqla. Buna görə də Azərbaycan dövləti investisiya siyasətini təkmilləşdirməklə, onları isteh-

lak məhsulları istehsal edən sahələrə, ən çox isə aqrar bölməyə yönəltmək üçün konkret tədbirlər həyata keçirməyi nəzərdə tutur. Tədqiqatçının bu fikirləri Azərbaycan dövlətinin müasir mərhələdə apardığı siyasətə əsaslanır. Kitabda xüsusi olaraq vurğulanı ki, Azərbaycan dövləti onun milli maraqlarına, davamlı və keyfiyyətli inkişafına xidmət edən müstəqil siyasət yeridir ki, bu da ölkəmizin iqtisadi təhlükəsizliyini təmin edilməsi üçün müstəsna əhəmiyyət kəsb edir.

Kitabda ölkənin iqtisadi vəziyyətini iqtisadi təhlükəsizlik baxımından təhlil edərək müəllif xarici ticarət əlaqələrinin vacibliyini nəzərə alaraq təhlilinə xüsusi diqqət yetirir.

Müəllif apardığı tədqiqatlara əsaslanaraq qeyd edir ki, xarici investorları Azərbaycana cəlb etmək üçün dünya təcrübəsində özünü doğrultmuş mexanizmlərdən istifadə edilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin hökumətə verdiyi tapşırıqlara əsasən, xaricdən alınan vəsaitlər ilk növbədə ən müasir texnologiyaların tətbiqinə, innovasiyalı iqtisadiyyatın qurulmasına xidmət etməlidir. Bu cür yanaşma yaxın vaxtlarda daha da böyük vüsət alacaqdır. Müəllif onu da haqlı olaraq qeyd edir ki, Azərbaycanda investisiya qoyulduğundan ölkənin daxili investisiya potensialının zəifləməsinə səbəb olur. Konkret materiallara əsaslanaraq müəllif onu da qeyd edir ki, respublikanın xarici borcları üzrə heç bir ciddi problemi yoxdur.

Müəllif maliyyə-investisiya potensialının iqtisadi təhlükəsizlik baxımından araşdırılmasından bu nəticəyə gəlir ki, mövcud potensialın qabaqcadan qiymətləndirilməsi olduqca mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bütün bunlar həm də region və ya sahə üzrə investisiya ehtiyaclarını da üzə çıxarmağa imkan verir ki, nəticədə perspektiv investisiya layihələrini daha daqıq planlaşdırmaq mümkündür. Bu isə öz növbəsində iqtisadi təhlükəsizlik baxımından vacib sayılan uzunmüddətli dayanıqlı iqtisadi inkişafa dəstək verir.

Hesab edirəm ki, Pərviz Vəliyevin oxuculara təqdim edilən və müasir dövrün ən aktual problemlərindən biri olan dövlət iqtisadi təhlükəsizlik problemlərinə həsr edilən bu kitab iqtisad elmi ilə bağlı dərəcədə əhəmiyyətli əsərlər arasında özünə layiqli yer tutacaq, çıxarılan nəticələr müvafiq idarəetmə strukturlarının iqtisadi inkişaf, maliyyə-pul-kredit siyasəti ilə bağlı araşdırmalarda, layihələrin, strateji proqramların hazırlanması prosesində nəzərə alınacaqdır.

Akademik Ziyad Səmədzadə, Milli Məclisin İqtisadi siyasət, sənaye və sahibkarlıq komitəsinin sədri

Vergilər naziri Fazil Məmmədov Qusarda vətəndaşları qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı və tövsiyələrinə uyğun olaraq, mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri bölgələrdə vətəndaşları qəbul edir, onların qarşılaşdığı problemlərin həllinə köməklik göstərirlər. İyun ayının 17-də vergilər naziri Fazil Məmmədov Qusar şəhərində Qusar, Quba və Xaçmaz rayonlarından olan vətəndaşları qəbul edib. Qəbulda Vergi

Məcəlləsinə edilmiş son dəyişikliklər, vergilərin hesablanması, ödənilməsi, əmək müqavilələrinin bağlanması, vergi borcları, vergi nəzarəti tədbirləri sahəsində sahibkarların qarşılaşdığı problemlər, əməkhaqqı fondundan ödənilən icbari ödənişlər, vergi ödəyicilərinə göstərilən xidmətlər, vergi orqanlarına işə qəbul, yerli (bələdiyyə) vergilərin toplanması prosesində rast gəlinən müxtəlif çətinliklər

və digər məsələlərlə bağlı vətəndaşların müraciətlərinə baxılıb.

Qəbul zamanı qaldırılan problemlərin əksəriyyəti yerində həll olunub, müraciətlərin bir qismi nəzarətə götürülüb, digərlərinin araşdırılması və lazımı tədbirlərin görülməsi ilə bağlı müvafiq tapşırıqlar verilib.

Qəbula gələn vətəndaşlar onlar üçün yaradılmış bu imkandan razılıqlarını bildiriblər.

Vergi orqanları əməkdaşlarının bilik və bacarıqları sertifikatlaşdırılır

Vergilər Nazirliyində dövlət vergi orqanlarının vəzifəli şəxslərinin, habelə dövlət vergi orqanlarına staj və sınaq müddətinə işə qəbul olunmuş şəxslərin fəaliyyət sahələri üzrə bilik və bacarıqlarının sertifikatlaşdırılması prosesi başlanılıb. Məqsəd dövlət vergi orqanlarında çalışan əməkdaşların müvafiq fəaliyyət sahələri üzrə bilik və bacarıqlarının qiymətləndirilməsidir.

Sertifikatlaşdırma məcburi və könüllülük prinsipləri əsasında həyata keçirilir. Əməkdaşların haqqında çalışdıqları fəaliyyət sahəsi üzrə sertifikatlaşdırma sahəsi üzrə sertifikatlaşdırma məcburi, digər fəaliyyət sahələri üzrə isə könüllüdür. Sertifikatlaşdırma prosesində əməkdaşların bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi üçün iki mərhələdə təlimlər aparılır. 1-ci mərhələdə «Vergi qanunvericiliyi» bloku üzrə təlimlər, Vergilər Nazirliyinin elektron kitabxanasının «Onlayn təlim» sistemi vasitəsilə distant formada iş yerində ayrılmadan, 2-ci mərhələdə isə «Vergi inzibatiçiliyi» bloku üzrə təlimlər əyani formada nazirliyin Tədris Mərkəzində təşkil edilir.

Hər bir təlim bloğunun sonunda bilik və bacarıqların qiymətləndirilməsi üçün imtahan keçirilir. Təlimin 1-ci mərhələsi üzrə imtahan nəticəsi 70%-dən aşağı olan əməkdaşlar üçün müvafiq buraxılımlar və növbəti 10 gün ərzində təkrar imtahan vermək üçün onlara imkan yaradır. 2-ci mərhələdə 70%-dən aşağı nəticə göstərən şəxslərə 1 ay vaxt verilir və təkrar imtahanda iştirak etmək üçün onlara daha bir imkan yaradır. İmtahın nəticəsinə görə sertifikatın növü müəyyən edilir. Qaydalara əsasən, imtahanların yekun nəticəsinə görə sertifikatın növü müəyyən edilir. Qaydalara əsasən, imtahanların yekun nəticəsinə görə, 91-100% nəticə göstərmiş əməkdaş 1-ci dərəcəli, 81-90% nəticə göstərmiş əməkdaş 2-ci dərəcəli, 70-80% nəticə göstərmiş əməkdaş isə 3-cü dərəcəli sertifikat verir.

Məcburi sertifikatlaşdırma iştirak edərək imtahan nəticələrinə görə sertifikat ala bilməyən əməkdaşlar barədə isə mövcud qaydalara uyğun olaraq, Vergilər Nazirliyinin Attestasiya Komissiyası və nazirliyin rəhbərliyi tərəfindən müvafiq qərar qəbul edilir.

May ayında başlayaraq, «Operativ vergi nəzarəti», «Vergi ödəyicilərinin uçotu və qeydiyyatı» və «Vergi borclarının alınması» sahələri üzrə sertifikatlaşdırma təlimlərinə start verilib və fəaliyyət sahələri üzrə test üsulu ilə imtahanlar keçirilib. «Vergi ödəyicilərinin uçotu» fəaliyyət sahəsi üzrə 26, «Vergi ödəyicilərinin qeydiyyatı» fəaliyyət sahəsi üzrə isə 9 əməkdaş yekun imtahan nəticələrinə görə sertifikat əldə edib. Onlardan 17 nəfəri 1-ci dərəcəli, 21 nəfəri 2-ci dərəcəli, 4 nəfəri isə 3-cü dərəcəli sertifikatla layiq görülüb.

Yaxın zamanlarda digər fəaliyyət sahələri üzrə sertifikatlaşdırma təlimlərinə başlanacaqdır.

2016-cı ilin may ayında vergi ödəyicilərinə göstərilmiş xidmətlər haqqında

2016-cı ilin may ayında Vergilər Nazirliyinin Çağrı Mərkəzinin əməkdaşları tərəfindən canlı əlaqə zamanı 20077 sual cavablandırılıb.

Müraciətlərin 21,1%-i qeydiyyat, 16,4%-i elektron xidmətlər, 14,5%-i vergilərin növləri, 11,6%-i vergi qanunvericiliyi, 6,56%-i hesabatlar və hesabat formalarının doldurulma qaydaları, qalanları isə digər məsələlər barədə olub.

Səsli menyu vasitəsilə məlumat almaq üçün Çağrı Mərkəzinə 4522 zəng daxil

olub, 2609 zəng zamanı vergi borcu, 1913 zəng zamanı isə vergilərin növləri ilə bağlı məlumatlar verilib.

Vergi ödəyicilərinin məlumatlandırılması üçün onlara 8844 SMS göndərilib.

Ay ərzində vergi ödəyicilərinə xidmət strukturları tərəfindən 34905 nəfərə 52134 sayda müxtəlif xidmətlər göstərilib.

Vergilər Nazirliyinin rəsmi internet sahifəsinə 408472 daxilolma qeydə alınıb ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 29,2% çoxdur.

Ötən ay 430 milyon kVt/s-a yaxın elektrik enerjisi istehsal edilib

«Azərbaycan» İstilik elektrik stansiyası (İES) cari ilin may ayında 429,4 milyon kilovat-saata yaxın elektrik enerjisi istehsal edib.

«Azərereji» ASC-nin mətbuat xidmətindən

Trend-ə verilən məlumata görə, 2016-cı ilin ötən 5 ayı ərzində stansiyada 2 milyard 379,3 milyon kilovat-saatdan artıq elektrik enerjisi istehsal edilib.

İES-in 3 saylı enerji blokunda orta təmir işləri yerinə yetirilib, 4 saylı enerji blokunda isə əsaslı təmir işləri aparılır.

«ASAN xidmət indeksi» əsasında qiymətləndirmə

Prezident İlham Əliyevin bu gündə imzaladığı fərmana əsasən, Azərbaycanda mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanlarının fəaliyyət istiqamətlərinə və səlahiyyətlərinə uyğun olaraq göstərdikləri elektron xidmətlər Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi tərəfindən «ASAN xidmət indeksi» əsasında qiymətləndiriləcək. Sənədə qeyd edilir ki, agentlik dövlət qurumlarının göstərdikləri xidmətlərlə bağlı daxil olan müraciətlərin aidiyyəti üzrə müraciətə baxan subyektlərə göndərilməsini və onlar tərəfindən cavablandırılmasını elektron reyestr vasitəsilə təşkil etməlidir. Bu zaman «ASAN xidmət indeksi»ni təşkil edən parametrlər rəhbər tutulmaqla, həmin xidmətlərin qiymətləndirilməsi həyata keçiriləcək. Bu parametrlərə - xidmət barədə məlumatlandırma (xidmət üçün tələb olunan sənədlər və xidmət haqları barədə məlumatlandırma, sorğu xidmətinə edilən müraciətlərin cavablandırılma operativliyi və s.), xidmətə müraciət im-

kanları (elektron, poçt, birbaşa), xidmətin göstərilmə müddəti, xidmətin təşkilində istifadə edilən informasiya ehtiyatlarının elektronlaşdırılması və digər dövlət orqanlarının informasiya sistemləri ilə inteqrasiyası, xidmətlərin təşkili ilə bağlı əməkdaşlara təlim keçilməsi, şikayət və nəzarət mexanizmləri, vətəndaş məmnunluğunun ölçülməsi mexanizmləri daxildir. Agentlik, eyni zamanda, hər bir xidmət üzrə «ASAN xidmət indeksi»nin elektron reyestrə yerləşdirilməsini təmin edəcək və dövlət xidmətlərinin «ASAN xidmət indeksi» üzrə qiymətləndirilməsi qaydalarını müəyyənləşdirəcək. Sənədə əsasən, dövlət xidmətləri ba-

rədə məlumatlandırmanın vahid mənbədən həyata keçirilməsi və dövlət xidmətləri barədə məlumatların mütəmadi yenilənməsini təşkil etmək məqsədilə mərkəzi və yerli icra hakimiyyəti orqanları öz rəsmi internet-informasiya ehtiyatlarında dövlət xidmətləri bölməsi yaratmalıdır. Həmin bölmədə müvafiq dövlət xidmətləri barədə elektron reyestrdəki məlumatlara keçidin yerləşdirilməsi və elektron xidmətlərin bu bölmədən həyata keçirilməsi oktyabrın 1-dək təmin olunmalıdır.

Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin sədr müavini Ülvi Mehdiyev jurnalistlərə açıqlamasında bildirib ki, bu fərman sifətində dövlət orqanlarının göstərdikləri xidmətlərin qiymətləndirilməsi ilə bağlıdır: «Qiymətləndirmə nəticəsində həmin xidmətlərin vətəndaşlar üçün nə dərəcədə əlverişli olması müəyyənləşəcəkdir, əgər çatışmazlıqlar varsa, həmin xidmətlərin daha əlçatan, şəffaf olması barədə təkliflər hazırlanacaq və bununla bağlı hesabata ölkə başçısına təqdim ediləcəkdir.»

AYTÖN

RADİO REKLAMI VƏ YA RADİODA REKLAM

(əvvəlki ötən sayımızda)

• Əmtəni fikrən görmək üçün dinləyiciyə kömək etmək lazımdır. Bunun üçün onun ölçü, rəng, çəki, iy və s. kimi xarakteristikalarını xatırlatmaq kifayətdir. Musiqi və müxtəlif səs effektləri əmtəni qavramağa kömək etməlidir.

• İnformasiyanın irəli sürülməsinin ardıcılığı aşağıdakı kimi olmalıdır: əvvəlcə "nə", sonra "necə" və yalnız sonra "harda".

Radio reklamı üçün məqsədli auditoriyanın spesifik bölgüsü belədir: 6.00-9.00 - səhər yeməyi yeyən ailələr və insanlar, avtomobildə gedənlər; 9.00-16.00 - evdar qadınlar və ya qulluqçular, öz işləri ilə məşğul olanlar və eyni vaxtda radioya qulaq asanlar; 16.00-dan sonra avtomobildə işdən qayıdan insanlar və gənclər.

Radio vaxtı üç üsuldən biri kimi əldə oluna bilər: radioşəbəkədə reklamın yerləşdirilməsi; radio şəbəkəsinin filiallarından biri vasitəsilə radio efirin alınması; yerli radiostansiya ilə kontrakt bağlanması. Ən geniş yayılan üçüncü üsul efirin əldə olunması üçün bütün sövdələşmələrin 75%-ni, ikinci 20%-ni, birinci isə 5%-ni təşkil edir.

Radiostansiyaların media-xarakteristikasına çoxsaylı müxtəlif göstəricilər aiddir ki, bunların köməyiylə müəyyən tələblərə cavab verən reklamın yayılması kanalını seçmək olar:

• Auditoriyanın əhatə olunması (Reach). Bu xarakteristika əhalinin tərkibində radiostansiyaların dinləyicilərinin təşkil etdiyi (reyting, %-lə) payda minlərlə dinləyicidə (reyting) istifadə olunur.

• Orta sutkalıq auditoriya (Daily Reach). Bu, sutka ərzində heç olmasa 5 qəpiyə bu radiostansiya qulaq asan insanın sayıdır. Əhəlinin mütləq kəmiyyətində (min nəfər) və ya faizlə istifadə oluna bilər.

• Həftəlik auditoriya (Weekly Reach). Bu göstərici həftə ərzində heç olmasa 5 qəpiyə bu radiostansiyanı dinləyən insanın miqdarı deməkdir. Mütləq kəmiyyətə və ya əhəlidə faizlə istifadə oluna bilər.

• Auditoriyanın payı (Share).

Konkret zaman intervalı üçün bu göstərici radiostansiya qulaq asan insanların sayının ümumiyyətlə radioya qulaq asan insanların sayına nisbəti kimi müəyyən olunur. Faizlə ifadə edilir, yəni maksimum 100-ə bərabərdir (hamı eyni radiostansiya qulaq asan zaman).

• 5. Uyğunluq indeksi (Affinity). Bu göstərici auditoriyanın sosial-demografik tərkibini və ya radiostansiyanın auditoriyanının "profilini" xarakterizə edir. O, məqsədli qrupda radiostansiyanın reytinginin əhəlidəki reytingdə nisbəti kimi hesablanır. Uyğunluq indeksi nə qədər yüksək olarsa, məqsədli qrupa reklam daha çox yönləndirilir. Uyğunluq indeksi reklam daşıyıcılarının seçimini müəyyən edən universal göstəricidir.

• Reyting (Rating). Zaman intervalı çox zaman 15 dəqiqəlik intervalı auditoriya üçün müəyyən olunur: interval ərzində heç olmasa, 5 dəqiqə bu radiostansiya qulaq asan insanların miqdarı müəyyənləşdirilir. Mütləq kəmiyyətə (min nəfər) və ya əhəlidə faizlə ifadə olunur. Ümumi halda reyting radiostansiya qulaq asanların sayının bütün əhaliyə nisbəti kimi hesablanır.

• GPR (Gross Rating Points) və ya TRP (Target Rating Points). Hər iki göstərici media plana daxil olan zaman intervalının reytinglərinin (rating) cəmini xarakterizə edir. Bütün əhaliyə görə hesablandıqı zaman GRP, məqsədli qrupa görə hesablandıqı zaman isə TRP göstəricisindən istifadə olunur.

• Cost TRP. Bu göstərici reyting bəndinin dəyəri deməkdir. Hesablama belə aparılır:

ümumi sərf olunmuş pulun məbləği reytinglərin yığılmış miqdarına (TRP) bölünür. Cost Total=Cost TRP.

• CPT (Cost Per Thousand). Bu, məqsədli qrupdan 100 nəfərin əhatə olunmasıdır. Reklamın yerləşdirilməsi dəyərinin auditoriyanın əhatə olunmasına (2000 nəfər) nisbəti kimi hesablanır.

• CPP. Bu göstərici reklamın yerləşdirilməsi dəyərinin radiostansiyanın reytinginə nisbəti kimi müəyyən olunur.

• Frequency. Məqsədli qrupun əhatə olunmuş hissəsi üçün reklamlarla təmasın (kon-

taktın) orta tezliyi deməkdir, yəni məqsədli auditoriyanın orta nümayəndəsi konkret proqramlarla verilmiş interval vaxtında reklam xəbəri ilə neçə dəfə tanış olmalıdır: orta tezlik = reytingin cəminə (əhatə %).

Radioreklam dinləyicilərin auditoriyanın yalnız 30%-nin diqqətini cəlb edir. Radio reklama olan diqqətin gücü onun davamiyyətindən birbaşa aslıdır. Audiovizual yolla alınan informasiyanın xatırlanması digər yolla alınan xəbərin xatırlanmasına nisbətən xeyli yüksəkdir. Bunu ingilis sosioloqlarının məlumatları da təsdiq edir (cədvəl 2).

Cədvəl 3-də "korreksiya olunan parametrlər" adlanan göstəricidən asılı olaraq xatırlanma indeksinin mənası verilmişdir.

Radio reklamın təbii göstərici, əgər diktör sürətlə danışsın və vaxt vahidi ərzində daha çox söz işlədirsə, insanlar aktiv və diqqətlə qulaq asırlar.

Bəliqlə, müasir dövrdə radio reklamı KİV reklamlarında öz əhəmiyyətini saxlayır.

F.M.Qarayev, BDU-nun dosenti

Cədvəl 2: İnformasiyanın xatırlanması

Qavrama üsulu	Reklam xatırlayan insanların miqdarı, %-lə	
	Dərhal necə gündən sonra	3 gün
Eşitmə	70	10
Vizual	73	20
Səs və təsvir	86	65

Cədvəl 3

Korreksiya olunan parametrlər	Xatırlanma indeksi	
Reklamın davamiyyəti, saniyə:		
60	1,4	
30	1,0	
10	0,7	
Dinləyicilərin cinsi və yaşı:	30 saniyə	60 saniyə
bütün yaşdan olan kişilər	0,9	1,2
bütün yaşdan olan qadınlar	1,0	1,5
yaşlılar	0,9	1,3
yeniyetmələr	1,2	1,6
Reklamın formatı və ya tipi:		
həyatdan fraqment (mini pyes)	1,4	1,7
müsahibə və ya tövsiyə	1,3	1,5
"mahni oxu və sat" (mahni)	1,0	1,2
diktör mətni	1,0	1,2

Seedstars World müsabiqəsində Azərbaycanı "Kvotter" layihəsi təmsil edəcək

Azərbaycanın Barama İnnovasiya və Sahibkarlıq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə 18 iyunda Qafqaz Universitetinin Texnoparkında növbəti dəfə Azərbaycanlı startaplar arasında Seedstars World müsabiqəsinin yerli seçimləri keçirilib. Azercell, Barama İnnovasiya və Sahibkarlıq Mərkəzi ilə yanaşı, PAŞA Bank və QU Technopark dəstəyi ilə keçirilən tədbir TechNote tərəfindən canlı yayımlanıb. Münsiflərin səsverməsi nəticəsində 2017-ci ildə Azərbaycanı Seedstars World müsabiqəsində təmsil edəcək qalibin adı açıqlanıb. Beləliklə, 2017-ci il İsvəçdə dünyanın ən yaxşı startapı adını almaq uğrunda "Kvotter" layihəsi yarışacaq. Seçimlər nəticəsində II yerin qalibi "Food look", III yerin sahibi isə "Keep Face" olaraq müəyyənləşiblər.

İkinci yerin qalibi Huawei şirkəti tərəfindən təqdim olunan mobil telefon cihazla-

rını, III yerin sahibi isə Barama-dan hədiyyələr qazanıb. Azercell-in Müştəri Kanallarının İdarəedilməsi departamentinin rəhbəri və Barama Biznes İnkubatorun baş meneceri, ölkə üzrə müsabiqənin təşkilatçısı və Seedstars Səfiri İmran Bağirov bu il keçirilən yerli seçimlərdə uğurlu layihələrin daha çox olduğunu vurğulayıb.

Məlumat üçün bildirək ki, Seedstars World müsabiqəsinin yerli seçimləri nəticəsində 1-ci mərhələdən seçilmiş 10-12 startap ölkədə təşkil olunan tədbirdə iştirak edib, juri və bu sahənin mütəxəssisləri qarşısında startaplarını təqdimatını ediblər. Bu tədbir investorlar, şirkətlərin nümayəndələri, universitetlər və ekosistemin iştirakçıları bir araya gətirir. Yerli yarışmanın qalibi seçilən startap global "Seedstar-world"də ölkəsini təmsil etmək üçün İsvəçərə bütün xərclər qarşılanmaqla səyahət

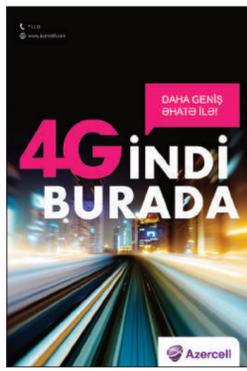

edir. Ən əsas qalib layihə investisiya uğrunda global startaplar ilə mübarizə aparır. Onu da qeyd edək ki, Seedstars World inkişaf etməkdə olan və sürətlə böyüyən startap bazarında bacarıqlı gəncləri müəyyənləmək üçün keçirilən global müsabiqədir. Yarışmanın əsas məqsədi inkişafda olan ölkələrin sahibkarlarına diqqət yönəltmək, onlara yardım etməkdə ibarətdir.

Ötən il Seedstars World 36 ölkəni əhatə edirdisə, artıq 2016-cı ildə iştirakçı ölkələrin sayı 60-a çatıb. Müsəbiqə Silikon Vadi (Kaliforniyanın yüksək texnologiya şirkətlərinin topladığı bölgəsi) və Qərbi Avropadan olan sahibkarların diqqətini cəlb edir. Müsəbiqənin sabiq iştirakçıları dünya üzrə 360-dan artıq iş yeri yaratmaqla, öz layihələrinə ümumilikdə 20 milyon ABŞ dolları həcmində sərmayə cəlb ediblər.

Azərbaycanın telekommunikasiya sahəsinin lideri Azercell Telekom MMC bu Ümumdünya Startap Müsəbiqəsinin keçirilməsində İsvəçrənin Seedstars şirkəti ilə tərəfdaşdır. Azercell-in Strateji Partnyorluq və Müştəri Kanallarının İdarəedilməsi departamentinin rəhbəri İmran Bağirov Seedstars World səfiri seçilib.

Qeyd edək ki, bu ildən Seedstars World müsəbiqəsində yaradılan yeni STARS istiqaməti səyahət və maliyyə texnologiyaları sənayesi sahəsindəki startaplara da öz bacarıqlarını göstərmək imkanı yaradır.

Abunəçilərini ən keyfiyyətli və rahat rabitə xidmətləri təmin etməyi qarşısına məqsəd qoyan Azərbaycanın lider mobil operatoru Azercell Telekom sürətli mobil internetə olan tələbatı nəzərə alaraq 4G şəbəkəsini intensiv şəkildə inkişaf etdirir. Şirkət təkcə 2016-cı ilin ilk 5 ay ərzində Bakıda və Abşeron yarımadasında 177 yeni LTE stansiyası quraşdırıb. İyun ayının sonuna isə stansiyaların sayının 220-yə qədər artırılacağı planlaşdırılır. Hal-hazırda qeyd olunan ərazidə 4G stansiyalarının sayı 480-ə çatdırılıb. Bununla da sürətli mobil internetə ən çox tələbat olan Bakı və Abşeronun 4G ilə əhatə olunması səviyyəsi 79%-ə çatıb və abunəçilər 4G şəbəkə-

4G indi burada!

Azercell şirkəti sürətli mobil interneti hamı üçün əlçatan etmək məqsədi ilə dördüncü nəsli şəbəkəsini əhatə dairəsini əsaslı şəkildə genişləndirir.

sində 100 Mb.ə qədər sürətli internetdən istifadə edə bilirlər.

Yaxın zamanda bölgələrdə də 4G şəbəkəsini genişləndirmək niyyətində olan Azercell, sürətli mobil interneti hamı üçün əlçatan etmək məqsədi ilə digər vacib tədbirlər də görüb. Məlumdur ki, 4G şəbəkəsinin üstünlüyündən yararlanmaq üçün ilk növbədə bu texnologiyamı dəstəkləyən cihazın olması vacibdir. Ölkədə smartfonların pənetrasiyasını artırmaq niyyətini əsas tutaraq, Azercell öz müştərilərinə bu il ərzində artıq iki güzəştli smartfon kampaniyasını təqdim etdi. Hədsiz tarifinə qoşularaq iPhone S6 və Samsung S6 Edge mobil cihazlarını güzəştli şərtlərlə əldə etmək imkanını qazandıran bu kampaniyalar abunəçiləri arasında böyük maraqla qarşılandı.

Həmçinin, abunəçilərə müxtəlif əlverişli internet paketləri təqdim edən Azercell, təkcə son il ərzində Mobil İnterent tarif-

lərində 55%-ə qədər endirim etdi.

Bundan əlavə, may ayından etibarən bütün Azercell abunəçiləri istənilən Azercell Müştəri Xidmətləri Mərkəzi və Azercell Ekspres ofislərinə yaxınlaşaraq 4G şəbəkəsini dəstəkləyən pulsuz sim kart əldə edə bilirlər.

Məlumat üçün bildirək ki, Azercell Azərbaycanda ilk və ən böyük LTE (4G) şəbəkəsinə sahibdir. Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyinin dəvəti ilə mobil şəbəkə keyfiyyətinin araşdırmasını aparən Global Wireless Solutions şirkətinin nəticələrinə əsasən, Azercell şəbəkəsi bir çox parametrlərə görə ölkənin mobil operatorları arasında ən yüksək göstəricilər nümayiş etdirmişdir. Eləcə də, radio signalının şəbəkə keyfiyyətini ölçən "Opensignal" və "Testmy.net" kimi beynəlxalq sistemlərin nəticələrinə görə, Azərbaycanda ən keyfiyyətli və etibarlı mobil şəbəkə və ən sürətli Mobil İnternet signalı Azercell tərəfindən təmin olunur.

Azercell-lə Dəqiqələri Sayma!

Bölgələrdə limitsiz danışıq kampaniyasına start verildi

Yay mövsümünün başlaması ilə ölkənin lider mobil operatoru Azercell Telekom bölgələrdə yaşayan abunəçiləri üçün yeni və sərfəli kampaniyaya başladı. "Bölgələrdə limitsiz danışıq" kampaniyası ilə indi SimSim abunəçiləri bölgələrdə günlük limitsiz danışıq paketini əldə edə bilirlər, özü də, cəmi gündəlik olaraq 0.25 AZN müqabilində. Azercell-in "Bölgə" tarifi qoşulmuş abunəçilərinə təqdim etdiyi bu sərfəli kampaniyadan yararlanmaq üçün sadəcə 2323 nömrəsinə START SMS-ni göndərmək lazımdır. Günlük limitsiz danışıq paketi sifariş olunan günün sonuna qədər istifadə edilə

bilər. Qeyd edək ki, kampaniya yalnız Azərbaycanın rayonlarında keçərlidir. Bakı və Abşeron yarımadası ərazisində

edilən zənglər kampaniyaya daxil deyil.

Məlumat üçün bildirək ki, "Bölgələrdə Limitsiz danışıq" kampaniyası ilə Azercell 2012-ci ilin martında başladığı regionlarda mobil rabitənin inkişaf strategiyasını davam etdirir. Artıq bir neçə ildir ki, Azercell-in bölgələrdə yaşayan abunəçiləri üçün sərfəli Bölgə tarifi mövcuddur. Belə ki, həmin abunəçilər Bölgə tarifi qoşulmuş şəbəkədə xidmət zənglərində 3-cü dəqiqədən sonra pulsuz danışıq imkanı əldə edirlər.

Azercell, hər zaman olduğu kimi, isti yay ayları boyu da abunəçilərini həm yeni sərfəli kampaniyalarla, həm də keyfiyyətli rabitə xidmətləri ilə sevincirməkdə davam edəcək.

Azercell Müştəri Xidmətləri indi Gənclik Mall-da

Azərbaycanın mobil rabitə bazarının lideri Azercell Telekom müştərilərinin rahatlığını nəzərə alaraq, Gənclik Mall ticarət mərkəzinin 1-ci mərtəbəsində yerləşən Maxi.az mağazasında yeni Müştəri Xidmətləri guşəsini abunəçilərin ixtiyarına verib. İyun ayının 13-dən etibarən Azercell abunəçiləri burda bütün növ müştəri xidmətləri ilə

təmin edilir. Belə ki, Azercell müştərisi öz simkartının dublikatını çıxarmaq, yeni xidmətlərə qoşulmaq, faktura əldə etmək, həmçinin, şirkətin və kampaniyaları haqqında ətraflı məlumatla tanış olmaq imkanı əldə edir.

Məlumat üçün bildirək ki, Azercell Müştəri Xidmətləri sahəsində innovativ yenilikləri ilə hər

zaman seçilib. Şirkət 1998-ci ildə ölkədə ilk dəfə olaraq 24/7 rejimində fəaliyyət göstərən Telefon Mərkəzi, 2009-cu ildə isə Gəncədə ilk Regional Telefon Mərkəzinə yaradıb. Öz müştərilərinə yalnız üz-üzə deyil, həm də virtual, "online" şəkildə xidmət göstərən Azercell sosial şəbəkələrdə də bu xidmətin keyfiyyətini yüksəldir. Müştəri məmnuniyyəti sahəsində göstərdiyi uğurlu xidmətlərinə görə, Azercell müxtəlif mükafatlarla layiq görülüb. Azercell Azərbaycanın ən böyük müştəri xidmətləri şəbəkəsinə - 60 ÖN Masa və Azercell Ekspres ofisləri və 425 rəsmi satış məntəqəsi ilə ən geniş satış şəbəkəsinə malikdir. Bu məntəqələr yüksək keyfiyyətli servis göstərmək üçün bütün ölkə boyu müştərilərin xidmətindədir.

AGBank-dan Yay Olimpiya oyunlarına pulsuz tur

2016-cı ilin iyunun 22-dən 21 avqust tarixinə qədər "2016-cı ildə Rioda keçiriləcək Olimpiya oyunlarının ən yaxşı anlarından zövq alın!" stimullaşdırıcı lotereya AGBank-ın Visa Kart müştərilərinə Yay Olimpiya oyunlarına qatılmaq imkanı verir. Lotereyaya qoşulmaq isə çox sadədir. Visa ödəniş

kartları ilə Azərbaycan Respublikası ərazisində və ya ondan kənarında yerləşən istənilən ticari-xidmət müəssisəsində və ya xidmətlərin ödənilməsi, istənilən məbləğdə nağdsız əməliyyat aparmaqla siz lotereyanın iştirakçısına çevrilirsiniz. Stimullaşdırıcı lotereyada iştirak etməklə siz, Panasonic Smart TV və ya Samsung

Китай инвестирует 15 миллиардов долларов в «Шелковый путь»

Китайские фирмы планируют инвестировать 15 миллиардов долларов в «Экономический пояс Шелкового пути» — проект, который должен связать Дальний Восток, Центральную Азию и Европу. Об этом заявил председатель КНР Си Цзиньпин, сообщает The South China Morning Post.

Выступая перед депутатами парламента Узбекистана, китайский лидер обрисовал будущее региона в рамках реализации проекта «Один пояс, один путь»: «Первый этап инициативы — разработка проекта и планирование — уже завершен, и сейчас мы закладываем фундамент для дальнейшего устойчивого развития».

Си Цзиньпин также пообещал крупные китайские инвестиции в развитие железнодорожного транспорта и энергоснабжения. В Узбекистан китайский лидер прилетел после визитов в Сербию и Польшу — эти страны также рассматриваются в Пекине как важные участники «Шелкового пути».

Идея создания транспортного, энергетиче-

ского, торгового коридора между странами Центральной, Южной Азии и Европы была высказана в сентябре 2013 года Си Цзиньпином во время визита в Казахстан. Предусматривается создание нескольких транспортных коридоров. В проекте принимают участие 70 стран и международных организаций.

В Британии стартовал референдум о выходе из Евросоюза

В Великобритании в четверг, 23 июня, в 09:00 мск открылись участки для голосования на референдуме о судьбе дальнейшего пребывания королевства в Евросоюзе, сообщает The Independent. Участки будут работать до полуночи, после чего начнется подсчет голосов. Участники плебисцита (около 47 миллионов избирателей) могут ответить на вопрос: «Должно ли Соединенное Королевство остаться членом Европейского союза?»

Результаты социологических опросов, обнародованных накануне голосования, показали преобладание сторонников сохранения королевства в составе Евросоюза.

Согласно опросу, проведенному 22 июня социологической компанией YouGov по заказу газеты Times, против выхода Великобритании из ЕС выступает 51 процент

британцев, «за» — 49 процентов. При этом предыдущий опрос, проведенный YouGov, показывал преобладание сторонников отказа от членства в Евросоюзе.

Телефонный опрос, проведенный с 17 по 22 июня ComRes по заказу газеты Daily Mail и телеканала ITV, также продемонстрировал рост числа противников выхода Великобритании ЕС. Согласно данным исследования, за членство королевства в ЕС выступили 48 процентов британцев, против — 42 процента, еще 10 процентов

респондентов не смогли определиться с ответом. При этом предыдущий опрос ComRes оценивал разрыв между сторонниками и противниками Brexit лишь в 1 процент.

Инициатором референдума о членстве в Евросоюзе стал премьер-министр Великобритании Дэвид Кэмерон. Такое обещание он дал после своего переизбрания в мае 2015 года. Политик активно выступал за сохранение страны в блоке, но при условии значительного реформирования межгосударственного объединения.

Bank of America предсказал осеннее падение цен на нефть

Цены на нефть могут опуститься до 39 долларов за баррель к концу третьего квартала. Такой прогноз сделали аналитики Bank of America Merrill Lynch, сообщает The Wall Street Journal в понедельник, 20 июня. Эксперты инвестбанка ссылаются на традиционное снижение спроса в США в конце лета.

Аналитики отмечают, что обычно цены на нефть растут в начале летнего сезона (то есть, во втором квартале), когда люди более активно пользуются личным автотранспортом. Это подталкивает НПЗ закупать больше сырья для производства топлива.

Пожокая картина наблюдалась и в прошлом году. К примеру, во втором квартале 2015 года цены выросли на 25 процентов, а в апреле-июне 2014 года — на 3,7 процента.

В третьем квартале данный фактор постепенно перестанет работать, с чем и связано возможное падение спроса в будущем. В то же время аналитики предсказывают, что в среднесрочной перспективе нефть все-таки будет дорожать. По итогам четвертого квартала они ожидают повышения цены до 54 долларов за бочку.

В понедельник 20 июня котировки нефти подскочили выше 50 долларов за баррель из-за снижения риска по поводу выхода Великобритании из ЕС.

"AZRE TƏKRARSİĞORTA" ASC-nin 31 dekabr 2015-ci il tarixə balans hesabatı

(Azərbaycan Manatı ilə)	31 dekabr 2015	31 dekabr 2014				
Aktivlər						
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	12 193 849,29	4 867 231,15				
Banklarda olan depozitlər	81 508 123,38	67 557 378,28				
Dövlət qiymətli kağızları	301 430,14	951 418,88				
Uzunmüddətli maliyyə aktivləri	20 518 532,71	13 197 794,05				
Mükafatlar və sığorta üzrə digər debitor borcları	10 690 781,81	18 986 915,58				
Əmlak və avadanlıq	1 121 933,45	920 345,00				
Qeyri-maddi aktivlər	520 961,74	247 654,07				
Digər aktivlər	7 707 381,07	7 336 914,38				
Cəmi aktivlər	134 562 993,59	114 065 651,39				
Öhdəliklər və kapital						
Sığorta müqavilələri üzrə öhdəliklər	56 678 494,64	52 748 240,41				
Sığorta fəaliyyəti üzrə kreditör borcları	2 551 505,71	655 913,13				
Digər kreditör borcları və ehtiyatlar	232 774,96	1 693 229,71				
Cəmi öhdəliklər	59 462 775,31	55 097 383,25				
Ödənilmiş vəsaitlər						
Nizamnamə kapitalı	40 000 000,00	40 000 000,00				
Bölgüdürlülməmiş mənfəət	30 114 034,23	14 229 018,99				
Kapital ehtiyatları	3 583 600,00	3 583 600,00				
Əsas müəssisənin səhmdarlarına məxsus kapitə	73 697 634,23	57 812 618,99				
Azlıqların payı	1 402 584,05	1 155 649,15				
Cəmi kapital	75 100 218,28	58 968 268,14				
Cəmi öhdəliklər və kapital	134 562 993,59	114 065 651,39				
KONSOLIDƏ EDİLMİŞ MƏCMU GƏLİR HESABATI						
31 DEKABR 2015-Cİ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ						
(Azərbaycan Manatı ilə)						
	31 dekabr 2015 tarixində bitən il üzrə	31 dekabr 2014 tarixində bitən il üzrə				
Ümumi sığorta və təkrarsığorta mükafatları	71 543 334,41	70 093 408,18				
Sığorta mükafatlarında təkrarsığortaçıların payı	(20 599 440,55)	(13 207 226,20)				
Xalis mükafatlar	50 943 893,86	56 886 181,98				
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi (müsbət və ya mənfi)	(3 462 450,00)	(17 855 553,42)				
Qazanılmış xalis mükafatlar	47 481 443,86	39 030 628,56				
Ümumi ödənilmiş iddialar	(37 889 135,58)	(14 290 590,27)				
Ödənilmiş iddialarda təkrarsığortaçının payı	3 425 049,59	219 202,36				
Xalis iddialar	13 017 357,87	24 959 240,65				
Faiz gəliri	6 358 299,56	5 312 486,50				
Satış komissiyaları	(7 615 217,28)	(6 569 255,64)				
Təkrarsığorta şirkətlərindən əldə olunan komissiya gəliri	49 597,96	42 604,21				
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis zərər	7 035 765,63	(91 616,25)				
Əməliyyat xərcləri	(5 720 237,07)	(5 607 461,38)				
Digər gəlirlər	8 593 149,32	155 381,23				
Digər sığorta xərcləri	(973 891,69)	(54 337,66)				
Vergidən əvvəlki mənfəət	20 744 824,30	18 147 041,66				
Mənfəət vergisi xərci	(4 343 813,33)	(3 640 221,70)				
İl üzrə xalis mənfəət	16 401 010,97	14 506 819,96				
O cümlədən:						
Əsas müəssisənin səhmdarlarına aid	16 151 259,49	14 215 184,06				
Azlıqlara aid	249 751,48	291 635,90				
Konsolidə edilmiş kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat						
31 dekabr 2015-ci il tarixində bitən il üzrə						
(Azərbaycan Manatı ilə)						
Əsas müəssisənin səhmdarlarına aid						
31 dekabr 2013	40 000 000,00	8 295 878,67	1 333 000,00	49 628 878,67	868 070,50	50 496 949,17
İl üzrə məcmu gəlir:						
İl üzrə xalis mənfəət/(zərər)		14 215 184,06		14 215 184,06	291 635,90	14 506 819,96
Digər məcmu gəlir			2 250 600,00			
Dividentlər		(6 000 000,00)		(6 000 000,00)		(6 000 000,00)
İl ərzində kapitalda dəyişikliklərin cəmi		(2 282 043,74)		(2 282 043,74)	(4 057,25)	(2 286 100,99)
31 dekabr 2014	40 000 000,00	14 229 018,99	3 583 600,00	57 812 618,99	1 155 649,15	58 968 268,14
İl üzrə məcmu gəlir:						
İl üzrə xalis mənfəət/(zərər)		16 151 259,49		16 151 259,49	249 751,48	16 401 010,97
Digər məcmu gəlir						
Dividentlər						
İl ərzində kapitalda dəyişikliklərin cəmi		-266244,25	0,00	-266244,25	-2816,58	-269 060,83
31 dekabr 2015	40 000 000,00	30 114 034,23	3 583 600,00	73 697 634,23	1 402 584,05	75 100 218,28

Crowe Horwath Business Alliance üzrə

MAK Azərbaycan Ltd

AZ1023, Azərbaycan, Bakı, Salyan qəsəbəsi 2, bina 2, m. 19/20. Tel: (+994 12) 492 78 56, 437 41 56, 437 41 47. Faks: (+994 12) 437 41 26. E-poçt: mak@mak.az, mak@mak.az, www.auditmak.az

MR- 008

Müstəqil Auditorun Hesabatı

«AzRe Təkrarsığorta» Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Bakıxanov küçəsi 6, «Bridge Plaza».

Maliyyə hesabatları üzrə hesabat

Biz «AzRe Təkrarsığorta» Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra «Qrup») 31 dekabr 2015-ci il tarixinə konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti, məcmu gəlirlər, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlarından ibarət olan əlavə edilmiş maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik göstərilən maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üzrə məsuliyyət daşıyır. Həmin məsuliyyətə fərdi qərar və ya şəxsi nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli səhvlər olmayan maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün müvafiq daxili nəzarətin təşkili, tətbiqi və saxlanması; müvafiq uçot siyasətinin seçilməsi və tətbiqi; və müəyyən şəraitə münasib olan uçot ehtimallarının müəyyən edilməsi daxildir.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim vəzifəmiz isə həmin maliyyə hesabatları üzrə apardığımız auditə əsaslanaraq rəyini bildirməkdir. Audit beynəlxalq audit standartlarına uyğun olaraq aparılmışdır. Həmin standartlara uyğun olaraq, bizdən auditin planlaşdırılması və aparılmasını maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə əmin olacaq tərzdə həyata keçirmək tələb olunur. Auditə maliyyə hesabatlarında göstərilən məbləğlər və açıqlanan məlumatı dəstəkləyən sübutun test əsasında yoxlanılması daxildir. Auditə, həmçinin, tətbiq edilmiş uçot prinsiplərinin və rəhbərlik tərəfindən edilmiş mühüm ehtimalların qiymətləndirilməsi, o cümlədən ümumilikdə maliyyə hesabatlarının təqdim edilməsi üzrə qiymətləndirmənin aparılması daxildir. Biz inanırıq ki, apardığımız audit rəy bildirməsi üçün kifayət qədər əsas verir.

Rəy

Bizim fikrimizcə, maliyyə hesabatları 31 dekabr 2015-ci il tarixinə Qrupun konsolidə edilmiş maliyyə vəziyyəti və bu tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlirlər və pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına müvafiq olaraq düzgün və ədalətli təsvir yaradır.

«MAK Azərbaycan LTD» MMC-nin

direktoru Zamin Hüseynov

auditoru Nail Seyfulla

14 iyun 2016-cı il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Страны ОПЕК впервые за 18 лет получили совокупный дефицит бюджета

восстановились. Во время кризиса 2008 года котировки продемонстрировали резкое, но кратковременное падение, после чего стали расти, пока не достигли летом 2014 года отметки 115 долларов за баррель. Затем цены рухнули примерно на 60 процентов из-за дисбаланса спроса и предложения.

Страны, входящие в Организацию стран-экспортеров нефти (ОПЕК), зафиксировали в 2015 году совокупный дефицит бюджетов в размере почти 100 миллиардов долларов по сравнению с профицитом в 238,1 миллиарда долларов годом ранее. Об этом сообщает The Wall Street Journal со ссылкой на годовой отчет картеля.

Растущее производство в США и падающий спрос в Китае привели к избыточному предложению энергоресурсов. Переговоры между членами ОПЕК в последние несколько месяцев о заморозке добычи провалились. В результате доходы стран картеля от экспорта нефти в прошлом году упали на 45,8 процента, до 518,2 миллиарда долларов, что является минимальным показателем с 2005 года.

Расходы бюджетов государств-членов организации превысили доходы впервые с 1998 года, когда нефть подешевела до 10 долларов за баррель. Тогда снижение цен стало результатом финансового кризиса в Азии и конкуренции между Ираном и Саудовской Аравией за долю рынка.

Наибольший ущерб от обвала нефтяных цен получила Венесуэла, дефицит бюджета которой, по данным Всемирного банка, составил в прошлом году 20 процентов ВВП. В настоящее время нефть торгуется на биржах на уровне 50 долларов за баррель.

Всемирный банк предсказал глобальной экономике рост в 2,4 процента

Всемирный банк ожидает, что ежегодный рост мировой экономики с 2016 года составит 2,4-3 процента в год. Об этом в среду, 22 июня, сообщил старший экономист международной организации по России Сергей Улатов, передает ТАСС.

процентов при отсутствии каких-либо шоков», — заявил представитель организации. В целом прогноз Всемирного банка ухудшен по всем основным рынкам. «Это означает серьезные риски для замедления темпов роста мировой экономики, в том числе, замедление спроса на российский экспорт», — подчеркнул Улатов.

«Темпы роста мировой экономики прогнозируются на уровне 2,4 процента в этом году и постепенно будут возрастать», — отметил Улатов. По его словам, возросшие котировки нефти и динамика производства заставили Всемирный банк пересмотреть прогноз экономического развития России. «Сейчас мы оцениваем на уровне 1,2 процента, и далее — в этом мы согласны с Минэкономразвития — российская экономика может расти в пределах двух

Ранее 22 июня эксперты ВШЭ заявили, что рецессия в России еще не преодолена — в мае объем экономики стал меньше, чем в том же месяце прошлого года, который ранее считался дном кризиса. 8 июня Всемирный банк улучшил свои прогнозы по России: согласно новому сценарию, в 2016 году ВВП сократится на 1,2 процента вместо ранее ожидаемых 1,9 процента.

"Neft-qaz sənayesinin gələcəyini bilmək üçün Bakıya gəlmək lazımdır"

SOCAR-ın prezidenti Rövnaq Abdullayev BP-nin kəşfiyyat və hasilat seqmentindəki portfel və strategiyasının təhlil olunması məqsədilə Beynəlxalq İnvestisiya Fondları rəhbərlərinin Bakıya iki günlük səfəri çərçivəsində keçirilən tədbirdə iştirak etmişdir.

Trend SOCAR-ın saytına istinadən məlumat verir ki, BP-nin Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə regionu üzrə prezidenti Qordon Birrell bildirib ki, "Capital Research International", "Capital World", "UBS Asset Management", "Fidelity Research" və "JP Morgan Asset Management" daxil olmaqla dünyanın bir sıra investisiya fondlarının təmsilçiləri, habelə neft-qaz sektorundakı səhm bazarlarının araşdırılması üzrə

tanınmış analitiklər Bakıya səfərləri zamanı BP-nin Azərbaycandakı uğurlu investisiya təcrübəsi ilə tanış olub və onlara gələcək investisiya imkanları haqqında məlumat verilib. SOCAR-ın prezidenti çıxış edərək əsas ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə uğurla həyata keçirilən enerji strategiyasının qələbələrindən

danışmış, bu strategiyanın reallaşmasında BP-nin rəhbərlikdən bəhs edib, bu şirkətlə əməkdaşlığı yüksək qiymətləndirib.

R.Abdullayev, həmçinin qonaqlara SOCAR-ın ölkədə daxilində və xaricdə həyata keçirdiyi investisiya layihələri haqqında məlumat verib.

İki günlük səfərin və yekun tədbirinin məqsədi haqqında danışıq zamanı BP-nin kəşfiyyat və hasilat üzrə baş icraçı direktoru Bernard Luney deyib: "Biz investitorlarımızla gələcək fəaliyyətlərimiz haqqında danışıq istəyərək onları buraya - Azərbaycana gətirməyə qərar verdik. Neft-qaz sənayesinin gələcəyi barədə bilmək istəyən hər kəsin Bakıya gəlməsi lazımdır".

Gələcək il 90-a yaxın yeni quyu qazılacaq

"Azneft" İstehsalat Birliyində 2017-ci ilin iş proqramına dair iclas keçirilib. Trend SOCAR-ın saytına istinadən məlumat verir ki, Birliyin baş direktorunun müavini, baş geoloq Ədalət Eminov fəaliyyətsiz quyu fondu üzərində aparılacaq tədbirlər, hasilatın düşmə tempinin qarşısının alınması istiqamətində atılacaq addımlar, 2017-ci il ərzində

aparılacaq kəşfiyyat işləri haqqında məlumat verib. O bildirib ki, cari ilin sonuna kimi "Qoşadaş" strukturunda kəşfiyyat işlərinin yekunlaşdırılması, müsbət nəticə əldə edilərsə, qazma işlərinə başlanılması, eləcə də gələcək "Bulla-dəniz" yağında seysmik-kəşfiyyat işlərinin genişləndirilməsi nəzərdə tutulur.

Baş direktorun birinci

müavini, baş mühəndis Balamirzə Ağarəhimov, Baş direktorun müavini Rüstəm Zeynalov, Əlimusa Quliyev, Namiq Aslanov, Calair Səmədov, Birliyin İqtisadiyyat və Uçot İdarəsinin rəisi Mərdan Əlizadə və digərləri çıxış edərək hasilatın stabilləşdirilməsi sahəsində görüləcək işlərdən, qarşıya qoyulmuş tapşırıqların icrasından, tətbiq ediləcək yeni texnologiyalardan, proqnozlaşdırılan kapital qoyuluşları, təchizat və tikinti işlərindən, istehsalat obyektlərində əməyin mühafizəsi sahəsində görüləcək tədbirlərdən söz açdılar.

Bildirilib ki, 2017-ci il ərzində 88 yeni quyunun qazılması, 89 quyuda qazma işlərinin başa çatdırılması, 45 yeni obyektin istismara verilməsi nəzərdə tutulur.

Birliyin baş direktoru Daşqın İskəndərov iclasa yekun vuraraq, iş proqramının daha da təkmilləşdirilməsi üzrə tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Qarasu stansiyasının yolları əsaslı təmir olunur

Azərbaycan Dəmir Yollarının əsaslı təmiri prosesinin növbəti mərhələsi davam edir. "Azərbaycan Dəmir Yolları" Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Mətbuat Katibliyinin rəisi Nadir Əzməmmədovun Trend-ə verdiyi məlumata görə, Bakı-Böyük Kəşik istiqamətində 600 km dəmir yolu əsaslı təmir olunur.

Yeni layihənin icrasına ötən ilin oktyabr ayının sonlarında başlanılıb və

bu günə kimi 115 kilometrə artıq dəmir yolu əsaslı təmir olunub.

UNEC-də "Web of Science" platformasının təqdimatı keçirilib

İyunun 22-də UNEC-də dünyanın aparıcı informasiya agentliyi "Thomson Reuters" in ali təhsil müəssisələri üçün qlobal elmi bazası - "Web of Science" platformasının təqdimatı baş tutub. Həmçinin, "Thomson Reuters" şirkətinin Elmi Tədqiqatlar və intellektual mülkiyyət üzrə şöbəsinin əməkdaşları tərəfindən 12 nəfər UNEC təmsilçisi və 7 nəfər kənar ali təhsil müəssisələrinin əməkdaşları üçün təlim keçirilib.

Qeyd edək ki, 22 dekabr 2015-ci il tarixində Təhsil Nazirliyi ilə "Thomson Reuters" şirkətinin Elmi Tədqiqatlar və intellektual mülkiyyət üzrə şöbəsi arasında əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalanıb. Müqaviləyə əsasən, Azərbaycanın 40 ali təhsil müəssisəsi Təhsil Nazirliyinin sifarişində dünyada məşhur elmi istinad indeksi olan "Thomson Reuters Web of Science" platformasına çıxış əldə edib.

Bunun köməyiylə alimlər öz sahələrinə dair elmi jurnalların müqayisəli qiymətləndirilməsini apara və nəşr üçün daha effektiv şəkildə jurnallar seçə biləcəklər.

Təlimdə çıxış edən Elm Şöbəsinin müdiri, professor Zəhid Məmmədov təlimin məqsədi barədə iştirakçıları məlumatlandıraraq, bildirib ki, "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" Konsepsiyasında ölkəmizdə informasiyanın hər bir kəs üçün əlçatan olması əsas hədəflərdən biri kimi qoyulub. Bura elmi məlumatlar da daxildir. Bu baxımdan, "Reuters" in təqdim etdiyi xidmətlər ölkəmizdə aparılan elmi araşdırmaların dünya standartlarına çatdırılması, həmçinin dünyada gedən elmi-tədqiqat işləri haqqında alimlərimizin məlumatlı olması üçün çox önəmlidir".

Bu portal 1964-cü ildə informasiya institutunun bazasında yaradılıb və əvvəllər yalnız elmi tədqiqatların, elmi işlərin istinad indeksinin müəyyənləşdirilməsi üzrə fəaliyyət göstərirdi. Lakin sonradan görükləri keyfiyyətli iş sayəsində dünyanın aparıcı agentlikləri ilə rəqabətə girərək öndə

keçməyi bacarıblar.

Təlim zamanı "Reuters" in Elmi Tədqiqatlar və intellektual mülkiyyət Departamentinin Təhsil Proqramları şöbəsinin müdiri Valentin Qriqoroviç Boqorov və "Reuters" in Cənubi Qafqaz üzrə nümayəndəsi, psixologiya üzrə elmlər namizədi Marqarita Sidorova "Web of Science" elmi məlumatların bazası haqqında ətraflı təqdimatla çıxış ediblər. Şöbə müdirinin sözlərinə görə, bu, beynəlxalq səviyyədə tanınmış bir elmi portalıdır. "Thomson Reuters" in təqdim etdiyi bu portala müxtəlif sahələrdə - təbiət, ictimai, humanitar elmlər və mədəniyyət üzrə 12000 jurnal və 148 000 konfrans materialını yerləşdirilib. Bu bazada elm adamlarını maraqlandıran bir çox məsələlər barədə hər cür məlumatları, elmi istinadları, sənədləri, konfrans materiallarını tapmaq mümkündür. Portalda hər bir elm sahəsində əldə olunan yeniliklər, nailiyyətlər barədə materiallar daim yenilənir.

"Web of Science" da hər bir elm sahəsində araşdırma aparın nüfuzlu alimlərin əldə etdiyi nəticələr, onların çıxardığı qərarları tapmaq olar. Bütün bunlar da istənilən araşdırma üçün qazanmaq, həmçinin qrant alınmasına kömək edir. Bu portal həmçinin ən geniş elmi referatlar bazasıdır. Portalda abunə yolu ilə çıxış əldə etmək

mümkündür.

Hər il "Thomson Reuters" in redaktor bazası 2000-dən artıq elmi jurnalı izləyir. Sonra onlardan 10-12 %-i bazaya yerləşdirilmək üçün seçilir. Bundan əlavə, "Web of Science" həm də bütün dünya üzrə elmi işlərin istinad indeksini müəyyənləşdirir.

Təlim iştirakçılara "Web of Science" platformasında işləmək imkanları da öyrədilib. Valentin Qriqoroviç Boqorov təlimdə bu platforma haqqında geniş məlumat verərək, bildirmişdir ki: "Elmi istinadlar üzrə aparıcı baza olan bu platformada dünyada keçirilən elmi toplantılar, əldə olunan nəticələr haqqında məlumatların yayılması, həmçinin elmi biliklər bazasının yeniləşdirilməsi baxımından çox mühüm işlər gözlür".

"Thomson Reuters" o geniş çıxışın Azərbaycanda elmin inkişafına güclü təkan verəcəyinə, beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafına səbəb olacağına və yerli tədqiqatçıların nəşrlərinin sayının artacağına ümidvarıdır. Sonda o, təlimin keçirilməsində xidmətlərindən dolayı UNEC-ə və Elm Şöbəsinin müdiri, professor Zəhid Məmmədova təşəkkürünü bildirmişdir.

Qeyd edək ki, 2 gün davam edən təlimin sonunda iştirakçılara sertifikatlar təqdim olunub.

MƏTANƏT

Dağ rayonlarında iri müəssisələr yaradılır

İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığa Kömək Milli Fondu iqtisadiyyatın müxtəlif sahələrində fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin investisiya layihələrinin maliyyələşdirilməsini davam etdirir.

Nazirliyin mətbuat xidmətindən Trend-ə verilən məlumata görə, bu məqsədlə sahibkarlığın güzəştli kreditləşdirilməsi məsələlərinə dair növbəti işgüzar forum iyunun 23-də Lerik rayonunun Anbu kəndində keçirilib. Forumda sahibkarlara güzəştli kreditlərin alınması mexanizmi barədə məlumat verilib, Lerikdə həyata keçirilən məqsəduyğun hesab olunan nümunəvi layihələr təqdim olunub, sahibkarların investisiya layihələri maliyyələşdirilib.

80-ə yaxın sahibkarın iştirak etdiyi forum çərçivəsində Lerik rayonunun iqtisadi potensialının reallaşdırılması məqsədilə prioritet hesab olunan cins hey-

vandarlıq və arıçılıq təsərrüfatlarının, pendir, şirniyyat məhsullarının istehsalı, meyvə və balın sənaye üsulu ilə emalı və qablaşdırılması müəssisələrinin yaradılması üzrə nümunəvi investisiya layihələrinin təqdimatı keçirilib, kiçik həcmli investisiya layihələrinin ümumi dəyərinin 100%-dək hissəsinin güzəştli kreditlər hesabına maliyyələşdiriləcəyi bildirilib, sahibkarlara nümunəvi layihələr və metodiki materiallar paylanıb.

Tədbirdə çıxış edən Sahibkarlığa Kömək Milli Fondunun icraçı direktoru Şirzad Abdullayev bildirdi ki, 2016-cı ilin ötən dövrü ərzində 1209 sahibkara 66 milyon manat güzəştli kredit verilib. Bu kreditlərdən istifadə etməklə investisiya layihələrinin reallaşdırılması 2800-

dən çox yeni iş yerinin yaradılmasına imkan verir.

Qeyd edilib ki, ümumilikdə, indiyədək Lənkəran iqtisadi rayonunda fəaliyyət göstərən sahibkarlıq subyektlərinin 2891 investisiya layihəsinin maliyyələşdirilməsinə 105,6 milyon manat güzəştli kredit verilib, digər sahələrlə yanaşı, müasir texnologiyaların tətbiqinə əsaslanan logistik mərkəzlərin, taxıl anbarı, cins heyvandarlıq komplekslərinin, quşçuluq fabriklərinin, çörək zavodlarının,

meyvə-tərəvəz emalı, tikinti materialları, süfrə suları, mebel istehsalı müəssisələrinin, çayçılıq, üzümçülük, intensiv bağçılıq təsərrüfatlarının yaradılması və s. sahələr üzrə investisiya layihələri maliyyələşdirilib, 10 500-dən çox yeni iş yerinin açılması imkanı yaradılıb.

İşgüzar forum çərçivəsində Lənkəran iqtisadi rayonunda fəaliyyət göstərən 59 sahibkara 516 min manat güzəştli kredit verilib. Bu kreditlər əsasən, heyvandarlıq, arıçılıq, çörək istehsalı sahələrinin inkişafına yönəldiləcək. Bu kreditlərin reallaşdırılması hesabına 80-ə yaxın yeni iş yerinin açılması mümkündür.

Forum çərçivəsində Lerikdə güzəştli kredit ayrılmış və gün ərzində 6 ton çörək istehsal etmək gücü olan müəssisəyə və illik istehsal gücü 3,5 min ton olan quşçuluq fabrikinə baxış keçirilib.

"Kənd təsərrüfatı üzrə strateji baxış" mövzusunda konfrans keçirilib

21 iyun tarixində Azərbaycanda KPMG, AmCham Azərbaycan, İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi, Prezidentin İqtisadi İslahatlar üzrə Köməkçisi Xidməti və ADA Universiteti ilə birlikdə "Kənd təsərrüfatı üzrə strateji baxış: Rəqabətlik, Ərzaq təhlükəsizliyi və Sosial as-

pektlər" mövzusunda konfrans təşkil edilmişdir. Konfrans zamanı "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri" əsasında müzakirələr aparıldı.

Konfransın əsas məqsədi İqtisadiyyatın Strateji Yol Xəritəsi çərçivəsində kənd tə-

sərrüfatına baxışın əsas aspektlərini, yəni Rəqabətlik, Ərzaq təhlükəsizliyi və Sosial aspekti (məşğulluq, regional inkişaf və s.) hökumət, özəl sektor və professorların təmsilçiliyi ilə üçtərəfli formatda müzakirə etməkdən ibarət idi.

ADA Universitetinin rektoru, Azərbaycan xarici işlər nazirinin müavini Hafiz Paşayev salamlama nitqi söyləyərək tədbirin əhəmiyyəti barədə çıxış edib. H.Paşayevin sözlərinə görə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab İlham Əliyevin fərmanı ilə 16 mart 2016-cı il tarixində təsdiq olunmuş "Milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə strateji yol xəritəsinin başlıca istiqamətləri" nə əsasən, kənd təsərrüfatı davamlı iqtisadi inkişafı təmin etməyə və əhalinin rifahını yaxşılaşdırmağa istiqamətlənmiş milli iqtisadiyyatın prioritet sahələrindən biridir.

KPMG Rusiya və MDB ölkələrində Maliyyə Xidmətləri Praktikasının rəhbəri, partnyor Vüqar Əliyev bu mühüm tədbirin iştirakçısı olmaqdan məmnunluq hissi duyduğunu bildirərək, tədbirə ev sahibliyi etdiyi üçün ADA Universitetinə təşəkkür etdi. V.Əliyev kənd təsərrüfatı üzrə əlverişli vergi

rejimi və inkişaf üçün yaxşı imkanlar yaradan investisiyanın təşviqi haqqında son qanun barədə iştirakçılara məlumat verdi.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İqtisadi İslahatlar üzrə Köməkçisi Xidmətinin Kənd təsərrüfatı və sənaye məsələləri departamentinin Aqrar məsələlər şöbəsinin rəhbəri Elxan Mikayilov, İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Vüsal Qasımlı, Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin İcmallaşdırma və statistik təhlil şöbəsinin müdiri Firdovsi Fikrəzadə, ADA Universitetinin Sahibkarlıq, Ticarət və İnnovasiya Mərkəzinin icraçı direktoru Təriyel Mirzoyev, AB-nin Azərbaycandakı nümayəndə heyətinin proqram meneceri Olaf Haydelbax, Frankfurt Maliyyə və Menecment Məktəbinin nümayəndəsi dr. Kristof Kordonni, AYİB/AB AzAFF layihəsinin heyət rəhbəri Mələk Çakmak, Ərzaq və Kənd Təsərrüfatı Təşkilatının Tərəfdaşlıq və Əlaqələndirmə ofisinin rəhbəri, "Azersun" şirkətinin baş direktoru Savaş Uzan tədbirdə çıxış etdilər. Onlar mövzunun müxtəlif aspektləri, məsələn gələcəkdə ölkənin qida təchizatına olan tələbatı, kənd təsərrüfatı sahəsində islahatların əhəmiyyəti, cari təməyüllər və imkanlar, iqtisadi diversifikasiya və kənd təsərrüfatının inkişafı ilə bağlı öz fikirlərini bölüşdülər: perspektivlər və problemlər, ərzaq

təhlükəsizliyi və qidalanma.

AmCham Azərbaycan-ın icraçı direktoru Natəvan Məmmədova bütün qonaqlara, na-tiqlərə və ADA Universitetinə təşəkkür etdi. O, biznes cəmiyyəti və professorların fəal iştirakı ilə bu cür üçtərəfli formatda müzakirənin bütün maraqlı tərəflərinin gözləntilərinin həyata keçirilməsində mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini bildirdi. N.Məmmədova AmCham-ın ölkədə hazırda icra olunan islahatlara dəstəyini və səmərəli əməkdaşlıq üzrə öhdəliyini bir daha vurğuladı.

KPMG MDB ölkələrində Kənd Təsərrüfatı sektorunun rəhbəri, partnyor Vitaliy Şeremet "Azərbaycanda kənd təsərrüfatı: effektivliyin artması və rəqabətlik" mövzusunda təqdimatla çıxış etdi.

KPMG MDB ölkələrində Kənd Təsərrüfatı üzrə direktor İlya Strokin "Azərbaycanda ərzaq təhlükəsizliyi: problemlər və imkanlar" mövzusunda çıxış edərək ərzaq təhlükəsizliyini gücləndirmək istiqamətində tədbirlər təklif etdi.

Konfrans fəal sual-cavab sessiyası ilə davam etdi.

V.Qasımlı yekun nitqində bu cür tədbirlərin əhəmiyyətini qeyd edərək, konfrans zamanı irəli sürülən tövsiyələrin Azərbaycanda aparılan iqtisadi islahatlarla mühüm təsir edəcəyini vurğuladı.

“Neman İKF” MMC-nin 31 dekabr 2015-ci il tarixə (icmal) balans hesabatı

Balans Hesabatı		manatla		
AKTİVLƏR	Qeyd	31 dekabr 2015-ci il	31 dekabr 2014-cü il	
Uzunmüddətli aktivlər				
Torpaq, tikili və avadanlıqlar (esas vəsaitlər)	7	3320316,58	3119314,91	
Qeyri-maddi aktivlər		574415	574415,00	
İnvestisiyalar		342173,78	396255,10	
İştirak payı metodu ilə uçuğu alınmış investisiyalar		3000000,00	3000000,00	
		7236905,36	7089985,01	
Qısamüddətli aktivlər				
Ehtiyatlar	8	1638024,69	1438060,51	
Qısamüddətli debitor borcları	9	522678,48	155851,61	
Pul vəsaitləri vəsaitləri və onların ekvivalentləri	11	1052,28	108719,62	
Sair qısamüddətli aktivlər	10	45137,48	56,87	
Sair qısamüddətli maliyyə aktivləri		-	-	
		2206892,93	1702688,61	
		9443798,29	8792673,62	
CƏMI AKTİVLƏR				
KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR				
Ödenilmiş nominal (Nizamnamə) kapital	16	3000100,00	3000100,00	
Kapital ehtiyatları		-	-	
Bölüşdürülməmiş mənfəət (ödenilməmiş zərərlər)		(398969,55)	(174658,02)	
Cəmi Kapital		2601130,45	2825441,98	
Öhdəliklər				
Uzunmüddətli öhdəliklər				
Uzun müddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər	12	-	-	
		-	-	
Qısamüddətli öhdəliklər				
Qısamüddətli faiz xərcləri yaradan öhdəliklər	13	-	-	
Vergi və sair məcburi ödənişlər üzrə öhdəliklər	14	3030,07	98,06	
Qısamüddətli kreditor borcları	15	1716087,95	849228,93	
Sair qısamüddətli öhdəliklər		5123549,82	5117904,65	
		6842667,84	5967231,64	
CƏMI ÖHDƏLİKLƏR		6842667,84	5967231,64	
CƏMI KAPİTAL VƏ ÖHDƏLİKLƏR		9443798,29	8792673,62	
MƏNFƏƏT VƏ ZƏRƏRİN HESABATI (icmal)				
		2015-ci il	2014-cü il	
Əsas əməliyyat gəliri	17	1210419,51	2252712,08	
Satışın maya dəyəri	20	(1143939,95)	(2115076,02)	
Ümumi mənfəət, zərərlər		66479,56	137636,06	
Sair əməliyyat gəlirləri (icrədən)	18	24577,89	3700	
İnzibati xərclər	21	(45341,47)	(40857,77)	
Əməliyyat mənfəəti (zərəri)		45715,98	100478,29	
Vergi tutmadan əvvəl mənfəət (zərərlər)		45715,98	100478,29	
Mənfəət vergisi	23	(9143,20)	(20095,66)	
Hesabat dövründə xalis mənfəət (zərərlər)		36572,78	80382,63	
31 dekabr 2015-ci il tarixə Kapitalda dəyişikliklər hesabatı (icmal)				
		Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət (zərərlər)	Cəmi kapital
01.01.2014-cü il tarixə qalıq	3000100	160095,47	3160195,47	
2014-cü il üzrə mənfəət (zərərlər)	-	80382,63	80382,63	
Maddələr arasında köçürülmələr	-	-	(415136,12)	
31 dekabr 2014-cü il tarixə qalıq	3000100	(174658,02)	2825441,98	
2015-ci il üzrə xalis mənfəət (zərərlər)		36572,78	36572,78	
Maddələr arasında köçürülmələr		(260884,31)	(260884,31)	
31 dekabr 2015-ci il tarixə qalıq	3000100	(398969,55)	(2601130,45)	
Maliyyə hesabatlarının mötəbərliyi AR Auditorlar Palatası tərəfindən verilmiş 05.01.2010-cu il tarixli SA/237 sayılı, 047441 seriyalı lisenziyaya əsasən fəaliyyət göstərən sərbəst auditor Xələddin Cəlal oğlu Əliyev tərəfindən təsdiqlənmişdir.				

Fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsi elan edildi

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondu fərdi jurnalist yazıları müsabiqəsi elan etmişdir.

siya vasitələrində (qəzet, jurnal və informasiya agentliklərində) fasiləsiz çalışan şəxslər müsabiqədə iştirak edə bilərlər.

Müsabiqəyə təqdim olunan yazılara aid tələblər, yazıların qəbul qaydaları, tələb olunan sənədlər, yazıların qiymətləndirilmə meyarları ilə www.kivdf.gov.az səhifəsində tanış ola bilərsiniz.

Müsabiqədə
I yer üçün bir nəfər (1000 AZN)
II yer üçün iki nəfər (800 AZN)
III yer üçün üç nəfər (600 AZN)
yazı qaliblərinin mükafatlandırılması

masi nəzərdə tutulmuşdur.
Bundan əlavə, 10 yazı müəllifinə (200 AZN) həvəsləndirici mükafatlar verəcəkdir.
Qaliblər, həmçinin Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun xüsusi diplomu ilə təltif olunacaqlar.

Ünvan: Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə. Əlaqə telefonları: (012) 537 19 45; (012) 537 19 41; Elektron ünvan: info@kivdf.gov.az, kivdf.info@gmail.com

PAŞA Bank 2015-cü ilin maliyyə nəticələrini açıqladı

Bakı, 20 iyun 2016-cı il. PAŞA Bank 31 dekabr 2015-cü il tarixinə bitən il üzrə özünün və törəmə banklarının (PASHA Bank Georgia və PASHA Yatırım Bankası A.Ş.) maliyyə nəticələrini mətbuat konfransında açıqladı. Tədbirdə spiker qismində Bankın İdarə Heyətinin Sədri Taleh Kazımov, İdarə Heyətinin üzvü, Baş Maliyyə İnzibatçısı Xəyalə Nağıyeva və Korporativ Kommunikasiyalar Departamentinin Direktoru Sona Abbasova çıxış etdilər.

saxlamağa nail olmuşdur.

PAŞA Bank Azərbaycanın maliyyə sektorunda daha da genişlənməyə, korporativ müştərilər və özəl bankçılıq sahələrində maliyyə xidmətləri göstərən, şəffaf biznes prinsiplərinə əməl edən aparıcı banklardan birinə çevrilməyi qarşısına məqsəd qoymuşdur. Bankın 2015-2017-ci illəri əhatə edən cari İnkişaf Strategiyasının əsas hədəflərindən biri aktivlərin yüksək keyfiyyətini saxlamaqdır. Bank mənfəət və risk arasında tarazlıq yaradaraq öz aktivlərini yüksək-likvidlik və yarımlı-likvidlik aktivlər arasında bölüşdürmüşdür.

31 dekabr 2015-ci ilə olan vəziyyətə, Bankın aktivlərinin ümumi həcmi AZN 2,292,739 min /USD 1,470,270 min ABŞ dolları) təşkil etmişdir ki, bu, keçən ilin müvafiq dövrü üzrə göstəricilərlə (AZN 1,273,258 min (1,623,225 min ABŞ dolları) müqayisədə 80% artım deməkdir. (Xarici valyuta mübadiləsinin təsiri 2015-ci ildə baş vermiş devalvasiya ilə bağlı 497,081 manat olmuşdur, beləliklə də, mütləq mənada artım 41% təşkil etmişdir).

Azərbaycanın əsasən xarici bizneslə məşğul olan korporativ müştəriləri və kiçik və orta sahibkarları (KOS) arasında gəlir artıran kredit tələbini nəzərə alaraq, PAŞA Bank böhranın davam etdiyi müddət ərzində öz güclü kapital mövqeyindən faydalanmışdır və özünü bazarada şəffaf və davamlı idarəçiliyə malik şirkətlərin güclü tərəfdaşı kimi göstərmişdir.

PAŞA Bank məcmu kapitalını 432,489 min manat (277,343 min ABŞ dolları) səviyyəsinə çatdıraraq bu göstəriciyə görə ən iri bank mövqeyini qoruyub saxlamışdır (2014-cü ildə bu rəqəm 323,706 min manat (412,680 min ABŞ dolları) təşkil edirdi).

Bank aktivlərinin 31 dekabr 2015-ci il tarixə olan bölgüsü aşağıdakı kimidir:
- pul vəsaitləri və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri – 45%,
- müştərilərə verilmiş kreditlər – 39%,
- qiymətli kağızlar portfeli – 6%
- kredit təşkilatlarına verilən vəsaitlər – 6% və
- qalan hissəsi digər uzunmüddətli və cari aktivlər

Bank ümumi portfelini 66% (949,848 min manat (609,111 min ABŞ dolları)) yüksəldərək güclü kredit artımına nail olmuşdur (2014-cü ilin sonuna bu 573,642 min manat (731,313 min ABŞ dolları) təşkil edirdi). Xarici valyuta mübadiləsinin təsiri 2015-ci ildə baş vermiş devalvasiya ilə bağlı olaraq 118,250 manat olmuşdur, beləliklə də, mütləq artım 45% idi.

Öz aktivlər portfelinin şaxələndirilməsi ilə bağlı qəbul etdiyi strateji qərar nəticəsində Bank müştərilərinə təklif etdiyi xidmətlərin düzgün balansını

Bankın 2015-ci ildə başa çatmış 12 ayı üzrə xalis mənfəəti 2014-cü ilin eyni dövründə formalaşmış xalis itki ilə müqayisədə (2,796 min manat/3,565 min ABŞ dolları) 14,383 min

manat (13,984 min ABŞ dolları) təşkil etdi. 2015-ci ildə başa çatmış 12 ayı üzrə məcmu əməliyyat gəliri 116,253 min manat (113,032 min ABŞ dolları) təşkil edir, bu isə 2014-cü ilin eyni dövrü üzrə əldə edilmiş 60,205 min manat ilə müqayisədə (76,753 min ABŞ dolları) 93% artım deməkdir.

2015-ci ildə ölkədə baş vermiş iki devalvasiyadan sonra qısa müddətli maliyyə alətlərinə tələb çox yüksək idi və manat, ABŞ dolları və Avro üzrə likvid mövqeyə malik olmağı Bankı kredit vəsaitlərini ayırmağa və bunun hesabına faiz gəlirlərini əldə etməyə həvəsləndirmişdir. 2015-ci ildə Bank korporativ müştərilərinə mürəkkəb maliyyə alətləri ilə bağlı xidmətləri, yəni valyuta əməliyyatları üzrə derivativ xidmətlərini təmin etməyi davam etdirmişdir.

Beynəlxalq maliyyə təşkilatları ilə aparılmış əhatəli danışıqlar nəticəsində PAŞA Bank daha geniş çeşidli maliyyə alətlərindən istifadə imkanını əldə etməklə öz korporativ müştərilərinə daha şaxəli ticarət maliyyə təkliflərini təmin etməyə, iki beynəlxalq kredit agentliyinin kredit reytingini artırmaqdan sonra isə maliyyə əlaşdırma resursları üçün daha əlverişli şərtlər qazanmağa müvəffəq olmuşdur.

PAŞA Bank müştərilərə rəqabət qabiliyyəti və mütərəqqi məhsullar təklif etməklə korporativ və KOS segmentlərində bazar payını daha da artırmaqla Azərbaycan bazasının liderinə çevrilmək istiqamətində səylərini davam etdirir.

DÜNYA

Ukraynada təmassız bankomat quraşdırılıb

"Unicredit Bank", "Mastercard", "Euronet Ukrayna" və "Alfa-Bank Ukrayna" Lvovda təmassız bankomat quraşdırıb. Bu günlərdə qurğunun sınağı keçirilib. Bankomatda kartı qurğunun içinə qoymadan nağd pul çəkmək mümkündür. İyunun 26-da bankomatın rəsmi təqdimat mərasimi olacaq. Bankomatın təqdimatı "Alfa Jazz Fest 2016" festivalının başlanmasına həsr olunub.

“Getty Research” 100 mindən çox rəqəmsal kitab və jurnal istifadəçilər üçün əlçatan edib

“Getty Research” tədris resursu 100 mindən çox rəqəmsal kitab və jurnal istifadəçilər üçün əlçatan edib. Onlayn-kitabxananın yaradılmasında Nyu-Yorkdakı Solomon Quqenhaym Muzeyi, Çikaqo İncəsənət İnstitutu, Fransa Dövlət kitabxanası, Almaniya hersoq Avqust kitabxanası və digər mədəniyyət ocaqları iştirak ediblər. Bütün materiallarla pulsuz şəkildə tanış olmaq və istənilən kitabı pulsuz yükləmək olar.

Fashion mövzulu kitablar portalda çox deyil, ancaq onların arasında XX əsrin əvvəlinə aid nadir jurnallar, eləcə də kostyumların yaranma tarixindən bəhs edən materiallar var.

Aleksandr Lukaşenko: MDB-nin imkanları əsla tükənməyib

Bu fikri Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko iyunun 22-də V Ümumbelarus Xalq Məclisində çıxış

edərkən söyləyib. Belarus lideri deyib: “Müstəqil Dövlətlər Birliyi məkanında inteqrasiya prosesləri hazırda çətin dövrünü yaşayır. Birliyin modernləşdirilməsinin zəruriliyi barədə fikirlərlə razılaşırıq, eyni zamanda biz onu beynəlxalq təşkilat kimi saxlamağı məqsədəuyğun hesab edirik. MDB-nin imkanları əsla tükənməyib. Qarşıda duran vəzifə qarşılıqlı iqtisadi əlaqələri gücləndirmək və Birliyi iştirakçı dövlətlər üçün daha cəlbedici etməkdən ibarətdir”.

Daşınan qurğular bədənin hərəkətindən enerji alacaq

Çin və ABŞ alimləri insanın hərəkətindən elektrik enerjisi hasil etməyə imkan verən elastik qurğu hazırlayıblar.

Corciya Texnologiya İnstitutu, Sinxua Universiteti və Çin Elmlər Akademiyası əməkdaşlarının texnologiyasının əsasını elektrik enerjisini sürtünmə ilə mexaniki işdən hasil edən triboelektrik nanogeneratorlar təşkil edir. Övvəllər hazırlanan oxşar qurğular sırt konstruksiyaya malik olmaqla iş üçün adi bədən hərəkətindən istifadə edə bilməyiblər. Alimlər bu problemi elektrod rolunda elastik polimerə doldurulmuş keçirici mayenin (xörək duzu məhlulu) çıxış etdiyi triboelektrik nanogeneratorlar hazırlamaqla aradan qaldırmağa nail olublar. Triboelektrik yükün sıxlığını və effektiv sahəni artırmaq üçün polimerin daxili səthi təxminən 50 nanometr diametrlə çıxıntılarla örtülüb. Belə generator 300 faizədək gərilmədə effektiv işləyir, yüksək elastiklik isə onu istənilən formaya salmağa imkan verir. Mütəxəssislər ümid edirlər ki, onların icad etdiyi texnologiya əksər daşınan qurğularda tətbiq ediləcək. Tədqiqat rəhbəri Çjon Lin Vanqın fikrincə, tex-

nologiyadan, məsələn, bionik protezlərdə ötürücülərin enerji ilə təmini üçün istifadə etmək mümkün olacaq.

Çin naqilsiz enerji toplayan elektrobuslar istehsal etməyə hazırlaşır

Ekoloji təmiz olan bu nəqliyyat vasitəsi enerjini naqilsiz sistemlə toplayacaq. Layihə üzərində işlər Almaniyanın “Bombardier” kompaniyası ilə birgə aparılacaq. Bu yaxınlarda həmin şirkətlə Sinda şəhərinin yeni Sixayan rayonundakı Çin-Alman ekoloji parkı arasında çərçivə sazışı imzalanıb.

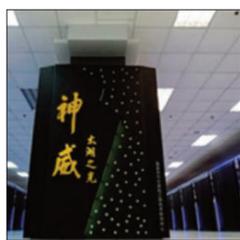
Layihəyə əsasən yaxın və orta distansiyalı iki eksperimental marşrut hazırlanacaq. 200 kilovattlıq naqilsiz enerji toplama sistemi dayanacaqlarda qurulacaq. Avtobusdakı 60 kilovattlıq akkumulyatorların məqnit sahəsinin köməyi ilə enerji toplamasına cəmi 30 saniyə vaxt sərf olunacaq. Proses səmərəsizlik elektrobusa minib enənədək başa çatacaq.

Yeni sistem avtobusun çəkisini 2 tondan artıq yüngülləşdirməyə və enerji məsrəfini 15 faiz azaltmağa imkan verəcək. Bununla yanaşı, elektrobus standart avtobusa nisbətən 12 nəfər çox sərnişin daşıya biləcək.

Bu növ elektrobuslar hazırda Almaniyanın Berlin və Manheyim şəhərlərində fəaliyyət göstərir.

Dünyanın ən güclü superkompyuterləri bəlli olub

Dünyada ən güclü superkompyuterlərin reytingi (“Top500”) yenilənib. Çinin “Sunway TaihuLight” sistemi birinci yerdə qərarlaşıb. Sözügedən sistemin özəlliyi kompyuterdə Çində

hazırlanmış çiplərdən istifadə edilməsidir. Məlumat əsasən, söhbət Şanxay Məhsuldar Mikroşexmlər Hazırlanma Mərkəzində (“Shanghai High Performance IC Design Center”) yaradılmış “SW26010” prosessorundan gedir. Milli Superkompyuter Mərkəzində qurulmuş “Sunway TaihuLight” superkompyuteri 93 petaflops məhsuldarlığa malikdir ki, bu da reytingin əvvəlki lideri (“Tianhe-2”) ilə müqayisədə təxminən iki dəfə yüksək göstəricidir.

Dünyanın 10 ən sürətli kompyuter siyahısına Çindən 2 sistem, ABŞ-dən 4-ü, həmçinin Yaponiya, Almaniya, İsveçrə və Səudiyyə Ərəbistanı daxil olmaqla hər birindən 1 sistem daxil edilib.

İtaliya hökuməti vergiləri azaltmaqla büdcədə tarazlıq yaratmağa çalışır

İtaliya hökuməti iqtisadi inkişafa dəstək sayılacaq sənaye sektorunda vergiləri azaltmaqla büdcədə tarazlıq yaratmağa çalışır.

Bu məqsədlə 2014-cü ildə gəlir vergisinə aylıq 80 avro çıxılma tətbiq olunub, 2015-ci ildə regional mədənlər vergisi ödəyən işçi qüvvəsi üçün xərclər müəyyənləşdirilib.

Bundan sonra isə 2016-cı ildə ilkin ev təsərrüfatları üçün yerli vergilər ləğv edilib. Hökumət korporativ vergi dərəcəsinin gələn il 27 faizdən 24 faizə endirməyi planlaşdırır.

2018-ci ildə isə fərdi gəlirlərdən tutulan vergi yükünün azaldılması gündəmdədir.

Həssas qələm sahibi - Mirvari xanım

Tanınmış jurnalist, səmimi insan Mirvari xanım haqqında keçmiş zamanda danışmaq mənim üçün çox çətindir. Onun ölüm xəbəri təkcə məni və ailəmizi deyil, redaksiyamızın bütün işçilərini dərinəndən sarsıtdı. Onun qəzetimizlə əməkdaşlığının neçə illik tarixi var...

Ağır xəstəliklə mübarizə aparırdı. Lakin həyatda olduğu kimi, sənətində də mübariz insan idi. Mirvari xanımın qələmi ilə daha yaxından tanışlığım böyük xeyriyyəçi və marifətpəvar insan Hacı Zeynalabdin Tağıyevin həyatı, fəaliyyəti ilə bağlı işıq üzü görün kitabı ilə olmuşdur. Onun Hacı Zeynalabdin Tağıyevin ölümünə ithaf olunmuş dolğun, tarixi faktlarla zəngin kitabını böyük maraqla oxudum. Həm qürur duyurdum, həm təəssüfləndim, hətta kədərləndim də. Etiraf edirəm ki, o qələmə aldığı hadisələri, məlumatları oxucuya böyük məharətlə və olduğu kimi çatdırmağı bacarırdı. Onun oxucuya etdiyi səmimi söhbət sanki canlı ünsiyyətə çevrilir və mən uzun müddət bu kitabın təsir altından çıxa bilmirdim. Bunu onun özünə də söyləmişdim...

Vaxtaşırı özünəməxsus dəstixətli ilə müxtəlif mövzularda yazdığı dərin məzmunlu məqalələrini məmnuniyyətlə qəzetimizdə çap edirdik. İndi onun üzərində uzun müddət işlədiyim və böyük zəhmət bahasına başa gəlmiş son kitabını vərəqləyirəm. Bu günlərdə respublika səviyyəsində anadan olmasının 100 illik yubileyi qeyd edilmiş böyük ictimai xadim və alim Vəli Axundov haqqında yazılmış bu kitabı oxuduqca bir daha müəllifi dərin minnətdarlıq hissi ilə yad edirəm. Xalqı üçün çox işlər görmüş görkəmli insanın həyatı, fəaliyyəti, dostları, həmkarları, ümumiyyətlə yaşadığı dövr haqqında bizə dəyərli məlumatlar verərək yaxından tanış etdiyi üçün. Bir sıra çətinliklərlə üzləşərək heç kəsin heç yerdə söyləmədiyi arxiv materiallarını dilə gətirmək müəllifdən böyük cəsarət və məhəbbət tələb edirdi. Mirvari

xanım böyük sevgi və qürur hissiylə dahi şəxsiyyətdən bəhs edirdi, uzun illər boyu apardığı araşdırmalar nəticəsində ərsəyə gəlmiş bu kitabın geniş marağa səbəb olacağına inanırdı... Dahi şəxsiyyətləri unutmamağa haqqımız yoxdur, onları tanımaq, tanıtmamaq hər bir ziyalı insanın mənəvi borcudur. Nə yaxşı ki, bu insanları yada saldıq, onların ömür yollarına oxucularla birgə boylandıq. Nə yaxşı ki, arxivlərdəki faktları, yaddaşlardakı xatirələri bu kitaba köçürdünüz. Yaşasaydız daha kimlərdən yazmazdız? Heç şübhəsiz ki, Azərbaycan mətbuatının səhifələrində sizin imzanızın yeri hər zaman görünəcək. Allah Sizə rəhmət eləsin!

"Yaddaşlardan və arxivlərdən boylanan ömür" kitabının redaktoru akademik Vasim Məmmədaliyev Mirvari xanım haqqında söylədiklərindən:

"Respublikanın əməkdar jurnalisti, "Qızıl Qələm", "Həsən bəy Zərdabi" jurnalist mükafatları laureatı,

publisist Mirvari Rəhimzadənin Azərbaycanın bir qədər unudulmuş parlaq şəxsiyyətləri ilə bağlı arxiv materiallarını araşdırması və bu şəxsiyyətlər haqqında həqiqəti olduğu kimi şərh edərək mətbuat tariximizdə dəyərli kitabları ilə çıxış etməsi çox təqdirəlayiqdir. Məsələn, Azərbaycan milli burjuaziyasının banisi, dövrünün millət atası, məsenat, xalqımızın fəxri Hacı Zeynalabdin Tağıyev haqqında 20-25 illik arxiv materialları ilə və canlı səlnaməçilərlə ərsəyə gətirdiyi iki cildlik "Allahın eşqiylə" kitabı bu nöqtəyə nəzərdən çox qiymətli bir materialdır. Vəli Yusif oğlu Axundovun həyat və fəaliyyəti ilə bağlı onilliklər boyu topladığı materiallar və müsahibələr, arxiv materialları da bu nəci bəzi ziyalı haqqında nəfis bir kitabı ortaya qoyan Mirvari xanımın yenə öz prinsiplərinə sadıq olduğunu göstərir. Ölkəmizin seçmə ziyalılarından Vəli Axundov haqqında xoş xatirələri insanı bir daha düşündürür. Həqiqət budur ki, doğrudan da, nəci bəzi sahibləri insanların yaddaşında ömürlük yaxşı insan kimi yaşayır. Biz də bu sahədəki araşdırmalarını davam etdirmək üçün Mirvari Rəhimzadəyə...

Vasim müəllim burada Mirvari xanıma cansağlığı və yaradıcılıq uğurları arzulamışdı... Təəssüf. Bizə isə bu gün o gözəl xanıma, pak qəlblə insana ancaq rəhmət dilmək qalır. Mirvari Rəhimzadənin xatirəsi onu tanıyanların qəlbində daim yaşayacaq, nəci bəzi işləri ilə heç vaxt unudulmayacaq. "İqtisadiyyat" qəzeti Mirvari xanımın simasında öz sadıq oxucusunu, müəllifini itirdi. Təsəllimiz isə qəzetin səhifələrində daim qalacaq yazıları, oçerklərdir, gördükçə, oxuduqca müəllifini xatırladacaq və yaşadacaq, bizləri isə kövrəldəcək...

A.Səmədzadə,
"İqtisadiyyat" qəzetinin baş redaktoru

26 İYUN Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələr Günüdür

Mətanət A

"Mətanət A" Şirkəti Xalqımızı
26 İYUN SİLAHLI QÜVVƏLƏR GÜNÜ
münasibəti ilə təbrik edir, Qüdrətli Azərbaycanımıza
parlaq zəfərlər, nurlu gələcək arzulayır!

"AtaBank" Premium Visa kartlarını istifadə edərək endrimlərə sahib olun!

"AtaBank" ASC-nin endirim kampaniyası çərçivəsində "AtaBank"ın VisaGold və Visa Platinum plastik kartları ilə Bakıda ən yaxşı mağazaların və restoranların daxil olduğu tərəfdaş alış-veriş nöqtələrinə 10-20% endirim əldə etmək mümkündür.

"Visa imtiyazlar dünyasını kəşf et" kampaniyasında iştirak edərək Optimal Electronics məişət texnika mağazalar şəbəkəsində 20%, MyBrands ma-

ğaza şəbəkələrindən 15%, Beautech gözəllik salonların şəbəkəsindən 10% və digər istirahət mərkəzlərindən 20%-dək endirimlər əldə edə bilərsiniz.

Kampaniyadan yararlanmaq üçün "AtaBank"ın Visa Gold və Visa Platinum plastik kartları ilə ödəniş etmək kifayətdir. Qeyd edək ki, təkliflər 31 dekabr 2016-cı il tarixinədək etibarlıdır.

Kampaniya haqqında ətraflı məlumatı

www.visapremium.com, eləcə də www.visa.com.az saytlarından əldə edə bilərsiniz.

Bakıda və ölkənin müxtəlif regionlarında Bankın 26 filial və şöbəsi fəaliyyət göstərir. Bank korporativ və fərdi müştərilərə tam xidmətlər spektrini təqdim edir.

Daha ətraflı məlumat üçün www.atabank.com saytına və ya www.facebook.com/atabank səhifəsinə daxil olmaq olar.

"Bakcell" dan Klass abunəçilərinə növbəti fayda

Azərbaycanın İlk Mobil Operatoru və Aparıcı Mobil İnternet Proвайderi Bakcell şirkəti Klass tarifində olan abunəçilərinə ölkədaxili dəqiqələrin, internet trafikinin və SMS-lərin istifadə olunmayan hissəsinin növbəti aya keçirilməsini mümkün edən yeni təklifi təqdim edib.

Belə ki, aylıq abunə haqqını vaxtında ödəyən Klass abunəçilərinin cari ay ərzində istifadə etmədikləri ölkədaxili dəqiqələri, internet trafiki və SMS-ləri növbəti ayın paketinə əlavə ediləcək.

"Abunəçilərimizi dəyərləndirdiyimiz üçün təqdim

etdiyimiz məhsul və xidmətlərimizin siyahısına davamlı şəkildə innovasiyalar əlavə edirik. Bir müddət bundan öncə Klass tariflərində olan abunəçilərimizi

Whatsapp-dan pulsuz istifadə və 3 dəfədən çox internet trafiki ilə sevindiririk. Biz Klass tariflərimizə daha çox

dəyər əlavə etməyə qərar verdik və indidən etibarən abunəçilərimizin sadıqlıyı müqabilində onların istifadə etmədiyi ölkədaxili dəqiqə, SMS və internet trafikini növbəti ayın balansına əlavə edəcəyik.

İnanırıq ki, yeni təşəbbüsümüz abunəçilərimiz tərəfindən müsbət qarşılanacaq və xidmətlərimizdən daha çox faydalanma bilmələri üçün onlara yeni imkanlar yaradacaq", - deyərək Bakcell şirkətinin baş marketinq və satış direktoru cənab Fərdi Həziq bildirib.

İstənilən Klass tarifinə qoşulma pulsuz şəkildə

həyata keçirilir. Aylıq abunə haqqı cəmi 5 manatdan başlayan müxtəlif Klass paketlərinin üstünlükləri barədə ətraflı məlumatı bu keçiddən istifadə edərək əldə etmək olar: <http://www.bakcell.com/kläss/az/kläss>

Klass tarifində olan abunəçilərin balanslarının seçdikləri paketə uyğun aylıq abunə haqqı tutulur və bu məbləğ müqabilində onlara ölkədaxili dəqiqələr, internet trafiki, SMS və Whatsapp-dan pulsuz istifadə etmək imkanı təqdim edilir. Bu aylıq abunə haqqı hər ay müəyyən tarixdə abunəçilərin balansından sistem tərəfindən avtomatik şəkildə çıxılır. Bunu nəzərə alaraq yuxarıda qeyd edilən təklifdən tam faydalanmaq istəyən abunəçilər həmin tarixdə aylıq abunə haqqının çıxılması üçün nömrələrinin balansında kifayət qədər vəsait saxlamalıdır.

IDEAL DIZAYN

Daimi tərəfdaşınız

Ofis mebeli və layihələr

- Metal dolablar
- Metal stellaj sistemi
- Metal tumbalar
- Metal seyflər
- Metal masalar

Tel.: 012 480 37 55
E-mail: office@idealdizayn.az
www.idealdizayn.az

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin İqtisadi siyasət, sahibkarlıq və sənaye komitəsinin sədri, akademik Ziyad Səmədzadə Əməkdar jurnalist **MİRVARİ RƏHİMZADƏNİN** vəfatından kədərləndiyini bildirir və ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan İqtisadçılar İttifaqı və "İqtisadiyyat" qəzetinin kollektivi Əməkdar jurnalist **MİRVARİ RƏHİMZADƏNİN** vəfatından kədərləndiklərini bildirir və ailəsinə dərin hüznə başsağlığı verir.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Təsisçi:
akademik Ziyad SƏMƏDZADƏ
Baş redaktor: **Aytən SƏMƏDZADƏ**

ELMİ-REDAKSİYA ŞURASI:
Akif Musayev, Qüdrət Kərimov, Elşən Hacızadə, Ədalət Muradov, Elşad Səmədzadə, Müşfiq Atakışiyev, Mirdamət Sadiqov, Mehriban Alışanova, Xan Hüseyin Kazımlı, Məhiş Əhmədov, Amil Məhərrəmov, Rüşət Quliyev, Mirqasım Vahabov, Süleyman Qasımov, Cahangir Qocayev.

Kompyuter mərkəzinin direktoru:
Oqtay ORUCLU
oktay_oruc@mail.ru

Redaksiyanın ünvanı:
Əliyev Əliyev küçəsi, 7
Redaksiya: 566-09-60
Ünvanı şöbə: 514-14-27 (faks)
Mühasibatçılıq: 566-63-08

Dərc olunan materiallardakı fikirlər Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir.
"İQTİSADİYYAT" qəzetinin kompyuter mərkəzində yığılmış və səhifələnməmiş, "Zaman-Azər" MMC firmasının mətbəəsində çap edilmişdir.
Lisensiyası: 022201 İndeks: 0355 Tiraj: 3400